

Piibli õpetus Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidus

Joosep Tammo, Peeter Roosimaa

Sisukord

Sissejuhatus	1
I osa – JUMALA RIIGI ALUSED	1
1. Jumala sõna.....	1
2. Jumala looming.....	3
3. Inimese patt ja selle tagajärjed; pöördumine Jumala poole.....	3
4. Jumala ilmutus Jeesuses Kristuses	5
5. Uus elu Püha Vaimu läbi	6
II osa – ELU JEESUSE KRISTUSE KOGUDUSES.....	8
1. Koguduse kogumine ja läkitamine	8
2. Kuulutamine ja õpetamine.....	9
3. Usk ja ristimine.....	9
4. Püha õhtusöömaaeg	10
5. Vaimuannid, ametid ja teenimine Kristuse koguduses	11
6. Hingehoid ja kogoduslikud mõjutusvahendid	12
7. Kristuse ihu – kohalik kogudus ja koguduste liit	12
8. Kristuse ihu ja erinevad kirikud.....	13
III osa – KRISTLASE ELU MAAILMAS	14
1. Usklike ühine vastutus.....	14
2. Kutsutud pühitsusele.....	14
3. Kutsutud Jumala majapidajaks	15
4. Kutsutud armastusele.....	16
5. Usklik ühiskonnas ja riigis	18
6. Kutsutud lepitama.....	18
IV osa – JUMALA RIIGI SAABUMINE	19
1. Surm ja igavene elu	19
2. Tulev Kristuse kohus	20
3. Jumala uus maailm	21
Apostlik usutunnistus	21

Sissejuhatus

Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu usutunnistuslikuks aluseks on Uue ja Vana Testamendi raamatud. Seejuures oleme end määratlenud piibelliku, kogodusliku, pühitsusliku ja misjoni liikumisena. Järgnevalt käsitleme meie liidu koguduste põhimõtteid Piibli valguses.

I osa – JUMALA RIIGI ALUSED

1. Jumala sõna

Sõna on see, mille abil Jumal ennast väljendab, oma tahet ja oma otsuseid esile toob. Jeesus Kristus on Jumala isikuline Sõna.

"Alguses oli Sõna ja Sõna oli Jumala juures ja Sõna oli Jumal." Jh 1:1

"Jumal, kes muiste palju kordi ja mitmel viisil rääkis esivanematele prohvetite kaudu, on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu, kelle ta on seadnud kõigi asjade pärijaks, kelle läbi ta on ka maailmad teinud."

Hb 1:1-2

Jeesuse Kristuse elus ja töös on Jumal end ilmutanud inimeste päästmiseks ja juhtimiseks.

"Kellegi muu läbi ei ole päästet, sest taeva all ei ole antud inimestele ühtegi teist nime, kelle läbi meid päästetak." Ap 4:12

"Sest igaiüks, kes hüüiab appi Issanda nime, päästetakse." Rm 10:13

Piibel on meie kõige autoriteetsem alusdokument. See on Jumala sõnum tolleaegse inimese keeles. Sellepärast kannavad selle raamatud oma ajastu jooni. Nende raamatute keel, kujundid ja kirjanduslik vorm on seotud aja ja kohaga, kust nad on pärit.

"Juba mitmed on võtnud kätte koostada jutustus neist asjust, mis meie seas on aset leidnud, nõnda nagu seda on meile edasi andnud need, kes ise algusest peale on seda oma silmaga näinud ja on saanud sõna sulasteks. Seepärast on mullegi tundunud õige, pärast kõigega algusest peale täpset tutvumist, kirjutada sinu jaoks, üliauline Teofilos, järgemööda kõik üles, et sa võiksid õppida tundma sulle õpetatud asjade usaldusväärst." Lk 1:1-4

Seetõttu on kristlik kogudus ja teoloogid huvitatud Pühakirja uurimisel ka selle ajaloolisest taustast. Pühakirja tõeline seletamine arvestab Püha Vaimu tegevusega nii Pühakirja kirjutamisel kui ka selle seletamisel. Piibel elab, sest Jumal kõneleb selle läbi.

"Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses, et Jumala inimene oleks täiesti varustatud ja valmis igale heale teole." 2Tm 3:16-17

"Sest iialgi pole ühtegi prohvetiennustust esile toodud inimese tahtel, vaid Pühast Vaimust kantuina on inimesed rääkinud, saades sõnumi Jumala käest." 2Pt 1:21

Uus Testament annab Pühast Vaimust inspireeritud autorite vahendusel tunnistuse Jeesuse Kristuse elust ja õpetusest, Püha Vaimu väljavalamisest, apostlitest ja nende juhustest kogudustele. Evangeelium ristilöödud, ülestõusnud ja taastulevast Issandast Jeesusest Kristusest ning uuest lepingust on Uue Testamendi ja seega terve Pühakirja kese. Evangeeliumil on jumalik autoriteet ja Jumala tagatis. Nelja evangeeliumiks nimetatud raamatu puhul on tegu siduva kuulutusega Jeesusest Kristusest.

"Aga need (lood) on kirja pandud, et te usuksite, et Jeesus on Kristus, Jumala Poeg, ja et teil uskudes oleks elu tema nimes." Jh 20:31

Vana Testament räägib meile Jumala tööst Iisraeli kui äravalitud rahva ajaloos ja Jumala tahtest kogu inimkonna suhtes. Erilist tähendust omavad Iisraelile antud kümme käsku.

"Ja Jumal kõneles kõik need sõnad, öeldes:

1. *"Mina olen Issand, sinu Jumal, kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjusekojast. Sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval!*

2. *Sa ei tohi enesele teha kuju ega mingisugust pilti sellest, mis on ülal taevas, ega sellest, mis on all maa peal, ega sellest, mis on maa all vees! Sa ei tohi neid kummardada ega neid teenida, sest mina, Issand, sinu Jumal, olen püha vihaga Jumal, kes vanemate süü nuhtleb laste kätte kolmanda ja neljanda põlveni neile, kes mind vihkavad, aga kes heldust osutab tuhandeile neile, kes mind armastavad ja mu käske peavad!*

3. *Sa ei tohi Issanda, oma Jumala nime asjata suhu võtta, sest Issand ei jäta seda nuhtlemata, kes tema nime asjata suhu võtab!*

4. *Pea meeles, et sa pead hingamispäeva pühitsema! Kuus päeva tee tööd ja toimetada kõiki oma talitusi, aga seitsmes päev on Issanda, sinu Jumala hingamispäev. Siis sa ei tohi toimetada ühtegi talitust, ei sa ise ega su poeg ja tütar, ega su sulane ja teenija, ega su veoloom ega võõras, kes su väravais on! Sest kuue päevaga tegi Issand taeva ja maa, mere ja kõik, mis neis on, ja ta hingas seitsmendal päeval: seepärast Issand õnnistas hingamispäeva ja pühitses selle.*

5. *Sa pead oma isa ja ema austama, et su elupäevi pikendataks sellel maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab!*

6. *Sa ei tohi tappa!*

7. *Sa ei tohi abielu rikkuda!*

8. *Sa ei tohi varastada!*

9. *Sa ei tohi tunnistada oma ligimese vastu valetunnistajana!*

10. *Sa ei tohi himustada oma ligimese koda! Sa ei tohi himustada oma ligimese naist, sulast ega teenijat, härga ega eeslit ega midagi, mis su ligimese päralt on!" 2Ms 20:1-17*

Meile kristlastele on kümme käsku kokku võetud Jeesuse poolt erilisel rõhutatud armastuse topeltkäsus.

„Kuule, Iisrael! Issand, meie Jumal Issand, on ainus. Armasta Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma väest!“ 5Ms 6:4-5

„Ära tasu kätte ja ära pea viha oma rahva laste vastu, vaid armasta oma ligimest nagu iseennast! Mina olen Issand!“ 3Ms 19:18

„Jeesus vastas: "Esimene on: Kuule, Iisrael, Issand, meie Jumal, on ainus Issand, ja armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega ja kogu oma jõuga! Teine on see: Armasta oma ligimest nagu iseennast! Mingit muud neist suuremat käsku ei ole."“ Mk 12:29-31

Kristlik kogudus mõistab Vana Testamendi sõnumit, lähtudes Kristuses antud Jumala ilmutusest.

“Eks Messias pidanud seda kannatama ja oma kirkusesse minema?” Ja hakates peale Moosesest ja Prohvetitest, seletas Jeesus neile ära kõigist kirjadest selle, mis tema kohta käib.“ Lk 24:26-27

"Nõnda siis on Seadus olnud meie kasvatajaks Kristuse poole, et me saaksime õigeks usust." Gl 3:24

2. Jumala looming

Piibel tunnistab, et maailma on loonud Jumal.

"Alguses lõi Jumal taeva ja maa." 1Ms 1:1

loe: 1Ms 1 ja 2.

Maailm ei ole iseenesest tekkinud, vaid selle algus ja eesmärk on Jumala headuses, kes jagab oma elu loodutele.

"Kõik on tekkinud tema läbi ja ilma temata ei ole tekkinud midagi. Mis on tekkinud tema kaudu, oli elu, ja elu oli inimeste valgus." Jh 1:3-4

"Tema läbi on loodud kõik, mis on taevais ja maa peal, mis on nähtav ja nähtamatu, olgu troonid või ülemused, olgu valitsused või meelevaldad – kõik on loodud tema läbi ja tema poole." Kl 1:16

Jumal on kõigi inimeste ja rahvaste, ajastute ja põlvkondade Issand.

"Tema on teinud ühestainsast terve inimkonna elama kogu ilmamaa peal ning on neile seadnud ettemääratud ajad ja nende asukohtade piirid, et nad otsiksid Jumalat." Ap 17:26-27a

Ta andis inimestele käsu harida loodud maailma ja seda hallata, mis tähendab ühtlasi maiste ressursside heaperemehelikku ja säästvat kasutamist.

"Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: "Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele; ja valitsege kalade üle meres, lindude üle taeva all ja kõigi loomade üle, kes maa peal liiguvad!" 1Ms 1:28

"Ja Issand Jumal võttis inimese ja pani ta Eedeni aeda harima ja hoidma." 1Ms 2:15

Jumala tahe ja sõna annavad inimesele väärtuse ja väärikuse, muutes ta üksnes inimesele omaste õiguste kandjaks.

„Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks.“ 1Ms 1:27

"Sa tegid ta pisut alamaks Jumalast ja ehtisid teda au ja austusega. Sa seadsid ta valitsema oma kätetööd; kõik sa panid tema jalge alla." Ps 8:6-7

Jumal soovis, et hea ja kurja mõõdupuu oleks määratud tema, mitte inimese poolt.

Ja Issand Jumal keelas inimest ja ütles: "Kõigist aia puudest sa võid küll süüa, aga hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa, sest päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema!" 1Ms 2:16-17

Jumal hoiab maailma ja hoolitseb selle eest.

"Jumal on teinud taeva ja maa ja mere ning kõik, mis nende sees on, kes läinud sugupõlvade ajal on lubanud kõigil paganail käia nende oma teedel, ja ometi ei ole jätanud andmata endast tunnistust, tehes head: andnud taevast teile vihma ja viljakaid aegu, kosutanud teid toiduga ja teie südant rõõmuga." Ap 14:15b-17

"Tema laseb ju oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ning vihma sadada õigete ja ülekohtuste peale." Mt 5:45

3. Inimese patt ja selle tagajärjed; pöördumine Jumala poole

Piibel räägib patust kui eksimisest Jumala, kaasinimeste ja iseenda vastu. Kõik inimesed on Jumala ees patused.

"Siin ei ole erinevust, sest kõik on pattu teinud ja ilma jäänud Jumala kirkusest." Rm 3:22b-23

"Sellepärast, nii nagu üheainsa inimese kaudu on patt tulnud maailma ja patu kaudu surm, nõnda on ka surm tunginud kõikidesse inimestesse, kuna kõik on pattu teinud." Rm 5:12

Patune inimene on jumalavaenulike jõudude käes vintsutada. Arvates, et ta võib hea ja kurja üle ise otsustada, kaotab ta elu eesmärgi ja kutsumuse. Selline inimene ohustab iseennast ja teisi ning kogu loodut.

"Madu ütles naisele: "Te ei sure, kindlasti mitte, aga Jumal teab, et päeval, mil te sellest sööte, lähevad teie silmad lahti ja te saate Jumala sarnaseks, tundes head ja kurja." Ja naine nägi, et puust oli hea süüa, ja see tegi ta silmadele himu, ja et puu oli ihaldusväärne, sest see pidi targaks tegema. Siis ta võttis selle viljast ja sõi ning andis ka oma mehele, ja tema sõi. Siis nende mõlema silmad läksid lahti ja nad tundsid endid alasti olevat, ja nad õmblesid viigilehti kokku ning tegid enestele põlled." IMs 3:4-7

Inimese süü seisneb Jumala tahte salgamises ja oma vastutuse eitamises. Kurja tegemine asetab inimese kurjuse valitsuse alla.

"Jeesus vastas neile: "Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et igaüks, kes teeb pattu, on patu ori." Jh 8:34

Pattulangenud inimese süda muutub kurjuse allikaks.

"Aga ta (Jeesus) ütles: "Mis inimesest välja tuleb, see rüvetab inimest, sest seest, inimese südamest, tuleb välja halbu arutlusi, hooramist, vargust, tapmist, abielurikkumist, ahnitsemist, kurjust, kavalust, liiderlikkust, kadedust, pühaduseteotust, kõrkust, rumalust – kõik need pahed tulevad seest välja, ja need rüvetavad inimest." Mk 7:20-23

Vastuseis Jumala valitsusele ei toimu ainult moraalselt – põlastavates sõnades ja vääritudes tegudes. Mäss Jumala vastu võib teostuda ka vabaduse, rahu ja õigluse eest võitlemise sildi all, samuti "teadusliku maailmavaate" ja kultuuri nimel. Iga hea tegu võib osutada Jumala suhtes egoistlikuks eneseõigustuseks. Jumala armastuse valguses saab ilmsiks ka "heade" ja "vagade" inimeste kurjuse saladus. Nii ei või ükski Jumala palge ees ilma Tema armuta seisma jääda.

"Ma tunnistan neile, et neil on indu Jumala suhtes, kuid mitte tunnetuse kohaselt; sest nad ei mõista Jumala õigust ning, püüdes kehtestada oma õigust, ei ole alistunud Jumala õigusele. Sest Seaduse lõpp on Kristus, õiguseks igaühele, kes usub." Rm 10:2-4

Patu pärast annab meile märku Püha Vaim, kasutades selleks nii Pühakirja, kaaskristlasi kui ka südametunnistust.

"Ja kui ta tuleb, siis ta toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta." Jh 16:8

"Seda kuuldes lõikas see neile südamesse ja nad ütlesid Peetrusele ja teistele apostlitele: "Mida me peame tegema, mehed-vennad?" Ap 2:37

"Pattu ma poleks ära tundnud muidu kui Seaduse läbi; sest ma ei oleks himustamisest midagi teadnud, kui Seadus ei oleks öelnud: "Sa ei tohi himustada!" Rm 7:7

Jumal annab inimesele patu pärast märku, et inimene parandaks meelt. Meeleparandus tähendab oma pattude tunnistamist ja pöördumist oma jumalatust elust elava Jumala poole. See tähendab Jumalale õiguse andmist, enda usaldamist Tema kohtu ja kaitse alla. Ühtlasi tähendab see ka teistele inimestele andestamist. Inimene usaldab Jumala poolt Kristuses Jeesuses pakutud päästet ning annab oma elu Jumala kätte, Tema juhtida, Tema valitseda.

„Parandage meelt ja igaüks lasku ennast ristida Jeesuse Kristuse nimesse oma pattude andekssaamiseks.” Ap 2:38

„Ja kogu rahvas, kes teda kuulas, ja tõlneridki tunnistasid, et Jumalal on õigus, lastes endid ristida Johannese ristimisega.” Lk 7:29

„Sest kui te annate inimestele andeks nende eksimused, siis annab ka teie taevane Isa teile andeks, kui te aga ei anna inimestele andeks, siis ei anna ka teie Isa teie eksimusi andeks.” Mt 6:14-15

„Alanduge siis Jumala võimsa käe alla, et tema teid ülendaks õigel ajal; heitke kõik oma mure tema peale, sest tema peab hoolt teie eest!” 1Pt 5:6-7

Meelt parandanud inimesele annab Jumal armu. Jumal lunastab ta, st vabastab ta kurjuse ja patu orjusest ning esivanematelt pärit tühistest eluviisidest. Jumal annab inimesele ta patud ja ülekohtu andeks. Inimese suhted Jumalaga saavad korraldatud, ta saab Jumalaga lepitatud. Jumal mõistab inimese õigeks, annab talle õige inimese staatuse ning võtab ta oma perekonna liikmeks.

„Tulge nüüd ja seletagem isekeskis, ütleb Issand. Kuigi teie patud on helepunased, saavad need lumivalgeks; kuigi need on purpurpunased, saavad need villa sarnaseks.” Js 1:18

“Kui te hüüate Isaks teda, kes mõistab erapooletult kohut igaühe tegude järgi, siis elage kartuses oma majalisepõlv, teades, et teid pole lunastatud kaduvate asjadega, hõbeda või kullaga teie tühisest eesiadelt päritud eluviisist, vaid Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle kalli verega.” 1Pt 1:17-19

"Teid on Jumal koos Kristusega elavaks teinud, andestades meile kõik üleastumised, kustutades ära meie võlakirja koos määrustega, mis olid meie vastu, ning selle on ta kõrvaldanud," Kl 2:13-14

"Jumal on teinud elavaks ka teid, kes te olite surnud oma üleastumistes ja pattudes." Ef 2:1

"Nüüd te olete kõik usu kaudu Jumala lapsed Kristuses Jeesuses." Gl 3:26

Püha Vaimu kaudu toimub inimese uuesti sündimine.

"Kui aga Jumala, meie Päästja heldus ja inimesearmastus ilmus, siis ta päästis meid – mitte õiguse tegude tõttu, mida meie nagu oleksime teinud, vaid oma halastust mööda, uuestisünni pesemise ja Püha Vaimu uuendamise kaudu. Seda Vaimu on ta meie peale ohtralt valanud Jeesuse Kristuse, meie Päästja läbi, et meie, tema armust õigeks saanud, oleksime igavese elu pärijaiks lootuse põhjal." Tt 3:4-7

"Temas olete ka teie sellest ajast peale, mil te saite kuulda tõe sõna, oma pääste evangeeliumi; ja kelles teiegi, saanud usklikuks, olete kinnitatud tõotatud Püha Vaimu pitseriga; selle Vaimu, kes on meie pärandi tagatis omandi lunastamiseni – tema kirkuse kiituseks." Ef 1:13-14

"Sest kõik, keda iganes Jumala Vaim juhib, on Jumala lapsed. Sest te ei ole saanud orjuse vaimu, et peaksite jälle kartma, vaid te olete saanud lapseõiguse Vaimu, kelles me hüüame: "Abba! Isa!" Seesama Vaim tunnistab koos meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed. Kui me oleme aga lapsed, siis oleme ka pärijad, nii Jumala pärijad kui Kristuse kaaspärijad; ning kui me koos temaga kannatame, siis meid ka koos temaga kirgastatakse." Rm 8:14-17

See, kes Jumala poolt pakutud andestuse ja armu kõrvale lükkab, jääb Jumala viha ja kohtu alla, rikub oma igaviku ja sulgub iseenda poolt valitud jumalatusesse.

"Jah, Jumala viha ilmub taevast inimeste igasuguse jumalakartmatuse ja ülekohtu vastu, nende vastu, kes tõde hoiavad ülekohtu kammitsais." Rm 1:18

Jumalatus tagajärjeks on igavene hukatus.

"Siis ta karistab neid, kes ei tunne Jumalat ega ole kuulekad meie Issanda Jeesuse evangeeliumile. need saavad karistuseks igavese hukatuse eemal Issanda palgest ja tema vägevuse kirkusest." 2Ts 1:8-9

Ainus tee hukatusest pääseda on pöördumine, meelearandus ja uuestisünd Jeesuse Kristuse läbi.

Jeesus ütles: "Aeg on täis saanud ja Jumala riik on lähedal. Parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!" Mk 1:15

"Tõesti, tõesti ma ütlen sulle, kes ei sünni ülalt, ei või näha Jumala riiki." Jh 3:3

"Parandage siis meelt ja pöörduge, et teie patud kustutataks, nii et Issandalt tuleksid kosumisajad." Ap 3:19

"Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust." 1Jh 1:9

4. Jumala ilmutus Jeesuses Kristuses

Jumal on oma ainusündinud Pojas, Jeesuses Kristuses, astunud inimeste juurde, et neid päästa.

"Jumal, kes muiste palju kordi ja mitmel viisil rääkis esivanematele prohvetite kaudu, on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu, kelle ta on seadnud kõigi asjade pärijaks, kelle läbi ta on ka maailmad teinud, kes, olles tema kirkuse kiirgus ja tema olemuse kuju ning kandes kõiksust oma väe sõnaga, on pärast seda, kui ta oli täide viinud pattudest puhastamise, istunud Ausuuruse paremale käele kõrgeimas taevas." Hb 1:1-3
"Aga kui aeg sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest, sündis Seaduse alla, lahti ostma seadusealuseid, et me saaksime pojaseisuse." Gl 4:4-5

Uskudes Jeesuse Kristuse sõnu võib igäuks kogeda Jumala riigi lähedalolu.

Jeesus tuli Galileasse ja kuulutas evangeeliumi: *"Aeg on täis saanud ja Jumala riik on lähedal. Parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!" Mk 1:15*

"Nüüd aga Kristuses Jeesuses olete teie, kes enne olite Jumalast võõrdunud, saanud lähedaseks Kristuse vere läbi." Ef 2:13

"Ja kui Jeesus istus lauas tema kodus, vaata, palju tõlnereid ja muid patuseid tuli ning istus koos Jeesuse ja ta jüingritega. Ja seda nähes ütlesid variserid tema jüingritele: "Miks teie õpetaja sööb koos tõlnerite ja patustega?" Aga seda kuuldes vastas Jeesus: "Ei vaja arsti terved, vaid haiged. Aga minge ning õppige, mis see on: Ma ei taha ohvrit, vaid halastust! Jah, ma ei ole tulnud kutsuma õigeid, vaid patuseid!" Mt 9:10-13

Jeesus Kristus tuli maa peale selleks, et *"tühistada kuradi teod"* (1Jh 3:8). Ta viis oma töö lõpule kannatades ja surres ristil kõigi inimeste eest. Tema surnuist ülestõusmine on meie õigeks mõistmise tagatis.

„Sest me usume temasse, kes äratas surnuist üles meie Issanda Jeesuse, kes loovutati meie üleastumiste pärast ja äratati üles meie õigekssaamise pärast.” Rm 4:24b-25

"Sest juba siis, kui me alles nõrgad olime, on Kristus surnud nende eest, kes tollal veel jumalakartmatud olid." Rm 5:6

"Sest ka Kristus kannatas pattude pärast üheainsa korra, õige ülekohtuste eest, et ta teid juhiks Jumala juurde." 1Pt 3:18a

"Teid, kes olite surnud üleastumistes ja oma ihu ümberlõikamatuses – teid on Jumal koos Kristusega elavaks teinud, andestades meile kõik üleastumised, kustutades ära meie võlakirja koos määrustega, mis olid meie vastu, ning selle on ta kõrvaldanud, naelutades selle risti külge." Kl 2:13-14

Armastav Jumal ulatab meile Jeesuses Kristuses oma päästva käe.

"Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu!" Jh 3:16

"Sest ka Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!" Mk 10:45

"Ja me oleme tunnistanud ja uskunud armastust, mis Jumalal on meie vastu. Jumal on armastus ja kes püsib armastuses, püsib Jumalas ja Jumal püsib temas." 1Jh 4:16

Jumal äratas Jeesuse surnuist üles ja ülendas Ta oleviku ja tuleviku Issandaks, tunnistades nii päästetöö kehtivust.

"Mõtlege iseenestes sedasama, mida Kristuses Jeesuses: kes, olles Jumala kuju, ei arvanud osaks olla Jumalaga võrdne, vaid loobus iseenese olust, võttes orja kuju, saades inimese sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena. Ta alandas iseenast, saades kuulekaks surmani, pealegi ristisurmani. Seepärast on Jumal tõstnud ta kõrgemaks kõrgest ja annetanud talle selle nime, mis on üle iga nime, et Jeesuse nimes nõtkuks iga põlv nii taevast kui maa peal kui maa all, ja et iga keel tunnistaks: Jeesus Kristus on Issand – Jumala Isa kirkuseks." Fl 2:5-11

Jeesuse Kristuse ülestõusmine on tagatis meie kõigi, kes me usume Temasse, ülestõusmisele.

"Sest kui me usume, et Jeesus on surnud ja üles tõusnud, siis usume ka, et Jumal äratab Jeesuse kaudu üles need, kes koos temaga on läinud magama." 1Ts 4:14

"Nüüd aga on Kristus üles äratatud surnuist, uudseviljana magamaläinutest. Et surm on tulnud inimese kaudu, siis tuleb ka surnute ülestõusmine inimese kaudu; sest nõnda nagu kõik inimesed surevad Aadamas, nõnda tehakse ka kõik elavaks Kristuses." 1Kr 15:20-22

"Kogu Iisraeli sugu teadku nüüd kindlasti, et Jumal on tema teinud Issandaks ja Messiaks, sellesama Jeesuse, kelle teie risti lõite!" Ap 2:36

Ta "loovutati meie üleastumiste pärast ja äratati üles meie õigekssaamise pärast." Rm 4:25

Jumala päästetöö Kristuses kutsub kogudust üles kuulutama lepitussõnumit. Selles lepitusteenistuses, mis toimub Püha Vaimu väes, toimib Kristus ise.

"Niisiis, kui keegi on Kristuses, siis ta on uus loodu, vana on möödunud, vaata, uus on sündinud. See kõik on Jumalast, kes meid on enesega Kristuse läbi lepitanud ja andnud meile lepitusameti; kuna see oli Jumal, kes Kristuses lepitab maailma enesega ega arvestanud neile nende üleastumisi ning on pannud meisse lepitussõna. Meie oleme nüüd Kristuse käskjalad, otsekui Jumal ise julgustaks meie kaudu. Me palume Kristuse asemel: Andke endid lepitada Jumalaga! Ta on teinud patuks meie asemel selle, kes patust midagi ei teadnud, et meie saaksime Jumala õiguseks tema sees." 2Kr 5:17-21

5. Uus elu Püha Vaimu läbi

Parandades meelt ja pöörates patusele elule selja, võtab inimene usu läbi oma ellu vastu Jeesuse Kristuse, saades nõnda Kristuse õigusest elavaks Jumala lapseks. Selleks ei ole vaja mingit erilist riitust, vaid tuleb uskuda ja usaldada Jeesuse Kristuse päästetööd.

"Aga kõigile, kes tema vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lasteks, neile, kes usuvad tema nimesse." Jh 1:12

"Nii ei ole nüüd enam mingit hukkamõistu neile, kes on Kristuses Jeesuses. Sest elu Vaimu seadus Kristuses Jeesuses on vabastanud su patu ja surma seadusest. Sest seda, milleks Seadus oli võimetu, kuna see oli jõuetu inimloomuse tõttu, on teinud Jumal, kes mõistis patu inimeses surma, läkitades oma Poja patuse loomuse sarnasuses ja patu pärast, et Seaduse nõuded oleksid täidetud meis, kes me ei käi oma loomuse, vaid Vaimu järgi." Rm 8:1-4

"Nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus. Ja mida ma nüüd elan ihus, seda ma elan usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on iseenese loovutanud minu eest." Gl 2:20

Usk ja selle tagajärjed ei ole inimese saavutus, vaid Jumala armu ilmnemine meie elus. Leides andestust ja õigeksmõistmist ning kogedes vabanemist patu orjusest, saab usklik osa Püha Vaimu uuendavast väest. Ta sünnib uuele elule.

"Sest kõik, keda iganes Jumala Vaim juhib, on Jumala lapsed. Sest te ei ole saanud orjuse vaimu, et peaksite jälle kartma, vaid te olete saanud lapseõiguse Vaimu, kelles me hüüame: "Abba! Isa!" Seesama Vaim tunnistab koos meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed. Kui me oleme aga lapsed, siis oleme ka pärijad, nii Jumala pärijad kui Kristuse kaaspärijad; ning kui me koos temaga kannatame, siis meid ka koos temaga kirkastatakse. Sest minu arvates ei vääri nüüdse ajastu kannatused mainimist tulevase kirkuse kõrval, mida meile ilmutatakse." Rm 8:14-18

Jumal on meid *"kiskunud välja pimeduse meelevallast ja asetanud oma armsa Poja kuningriiki." Kl 1:13*

"Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust." 1Jh 1:9

Püha Vaim alustab usklikus uut elu, mille aluseks ja keskmeks on Jeesus Kristus. See väljendub koguduslikus elus, milles üksikud liikmed on liidetud üheks ihuks.

"Sest nii nagu ihu on üks tervik ja sel on palju liikmeid, aga kõik selle ihu liikmed, kuigi neid on palju, on üks ihu, nõnda on ka Kristus. Sest meie kõik oleme ühe Vaimuga ristitud üheks ihuks, olgu juudid või kreeklased, olgu orjad või vabad, ning me kõik oleme joodetud ühe Vaimuga. Sest ihu ei ole üks liige, vaid paljud liikmed." 1Kr 12:12-14

Jumala Vaim uuendab ka kõik inimestevahelised suhted.

Uus elu väljendub Jumala Sõna kuulmises, palves ja Jumala tahte teostamises ning pühitsetud suhetes.

"Aga olge sõna tegijad ja mitte üksnes kuuljad, pettes iseendid. Sest kui keegi sõna kuuleb, aga selle järgi ei tee, siis ta sarnaneb mehega, kes vaatleb oma ihulikku palet peeglist. Ta vaatles ennast, läks minema ja unustas varsti, missugune ta oli. Kes on aga kummargil vaadanud vabaduse täiuslikku seadusse ja sellesse ka jääb, ei ole unustav kuulja, vaid tegude tegija – see on õnnis oma tegemises." Jk 1:22-25

"Jeesus vastas: "Esimene on: Kuule, Iisrael, Issand, meie Jumal, on ainus Issand, ja armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega ja kogu oma jõuga! Teine on see: Armasta oma ligimest nagu iseennast! Mingit muud neist suuremat käsku ei ole."" Mk 12:29-31

Uus elu on Jumala kingitus, mida tuleb hoida ustavalt ja pühitsuses.

"Aga teie olete tema tõttu Kristuses Jeesuses." 1Kr 1:30a

"Aga olles kaasabilised me manitsemeigi teid, et te Jumala armu ilmaasjata vastu ei võtaks!" 2Kr 6:1

Uus elu ei hoi meid võitluste ja kiusatuste, kannatuste ja kitsikuste, kahtluste ja paheliste kirgede eest. Jumal varustab usklikke aga vajaliku jõuga, et nad võiksid igas olukorras oma kutsumuse säilitada.

"Me ei anna mitte milleski põhjust komistamiseks, et seda ametit ei laimataks, vaid näitame end Jumala abilistena kõiges: suures kannatlikkuses, ahistustes, hädades, kitsikustes, hoopide all, vangis, mässudes, vaevanägemistes, valvamistes, paastumistes, puhtuses, tunnetuses, pikameelsuses, helduses, Pühas Vaimus, siiras armastuses, tõe sõnas, Jumala väes, õiguse relvadega paremas ja vasakus käes, aus ja häbis, laituse all ja kiituse all; kui eksitajad, ja siiski tõerääkijad; kui tundmatud, ent ometi tuntud; kui surijad – ja ennäe, me elame!; kui karistatud, aga mitte surmatud; kui kurvad, aga ikka rõõmsad; kui vaesed, kes siiski paljusid rikkaks teevad; kui need, kellel ei ole midagi ja kelle päralt on kõik." 2Kr 6:3-10

Isegi läbikukkumised ja tagasilöögid ei suuda meid Jeesusest Kristusest lahutada. Sest Tema hoiab meid ustavalt, andestades kõigile, kes oma eksimusi ja patte kahetsevad.

"Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust." 1Jh 1:9

"Õnnis on see, kelle üleastumine on andeks antud, kelle patt on kinni kaetud! Õnnis on inimene, kellele Issand pahategu ei arvesta ja kelle vaimus ei ole kavalust." Ps 32:1-2

Püha Vaim on meie eestkostja, julgustaja ja trööstija. Samuti kostab meie eest ülestõusnud Jeesus Kristus.

"Samuti tuleb ka Vaim appi meie nõtrusele: me ju ei tea, kuidas palvetada, nõnda nagu peab, kuid Vaim ise palub meie eest sõnatute ägamistega. Aga südameteurija teab, mida Vaim taotleb, sest Jumala tahtmise järgi palub ta pühade eest. Ent me teame, et neile, kes Jumalat armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks – neile, kes on tema kavatsuse kohaselt kutsutud. ... Kes võib süüdistada Jumala valituid? Jumal on see, kes

õigeks teeb! Kes võib meid hukka mõista? Kristus Jeesus on, kes suri ja, mis veel enam, kes üles äratati, kes on Jumala paremal käel ja kes palub meie eest." Rm 8:26-28.33-34

Piibli lugemine, vastastikune vennalik nõuandmine ja palve on meile abiks, et orienteeruda Kristuse järgimises.

"Kristuse sõna elagu rikkalikult teie seas, kõiges tarkuses õpetage ja manitsege üksteist psalmide, hümnide ja vaimulike lauludega, laulge kogu südamest tänulikult Jumalale." Kl 3:16

"Aga sina püsi selles, mida sa oled õppinud ja usaldanud, teades, kelle käest sa oled õppinud, ja kuna sa tunned lapsest saadik pühi kirju, mis võivad sulle tarkust anda päästeks usu kaudu, mis on Kristuses Jeesuses." 2Tm 3:14-15

Jeesust Kristust järgides võime elada Jumala lapsele omases vabaduses.

"Sest te ei ole saanud orjuse vaimu, et peaksite jälle kartma, vaid te olete saanud lapseõiguse Vaimu, kelles me hüüame: "Abba! Isa!" Rm 8:15

"Vabaduseks on Kristus meid vabastanud. Püsige siis selles ja ärge laske endid jälle panna orjaikkesse!" Gl 5:1

II osa – ELU JEESUSE KRISTUSE KOGUDUSES

1. Koguduse kogumine ja läkitamine

Me täname Jumalat, "kes meid on kiskunud välja pimeduse meelevallast ja asetanud oma armsa Poja kuningriiki, kelles meil on lunastus, pattude andeksandmine." Kl 1:13

Kristus tunnustab meid oma koguduseks.

"Kes nüüd tema sõna vastu võtsid, need ristiti, ning sel päeval lisati nende hulka umbes kolm tuhat inimest. Aga nemad püsisid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes." Ap 2:41-42

Kogudus on Jumala perekond, õed ja vennad Kristuses.

"Ja silmitsedes neid, kes istusid ringis ta ümber, ütles ta: "Ennäe, mu ema ja mu vennad! Sest kes iganes teeb Jumala tahtmist, see on mu vend ja õde ja ema." Mk 3:34-35

Nii nagu Kristus meid on tunnustanud, nii me tunnustame ja võtame vastu ka neid, keda Kristus nagu meidki on usule kutsunud.

"Seepärast võtke vastu üksteist, nõnda nagu ka Kristus on meid vastu võtnud Jumala kirkuseks." Rm 15:7

Nii nagu Kristus on meile patud andestanud ja andestab, nii anname meie oma ligimestele andeks.

"Sest kui te annate inimestele andeks nende eksimused, siis annab ka teie taevane Isa teile andeks, kui te aga ei anna inimestele andeks, siis ei anna ka teie Isa teie eksimusi andeks." Mt 6:14-15

"Jälgige end: kui su vend patustab, siis noomi teda, ja kui ta kahetseb, anna talle andeks! Ja kui ta ka seitse korda päevas sinu vastu patustab ja seitse korda sinu poole pöördub, öeldes: "Ma kahetsen", andesta ikka talle!" Lk 17:3-4

Jumala poolt pakutud lepitusele vastab Jeesuse Kristuse kogudus ülistuse ja kummardusega.

"Kiidetud olgu Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes meid on taevast õnnistanud kõige vaimuliku õnnistusega Kristuses; nõnda nagu tema on meid Kristuses valinud enne maailma rajamist olema pühad ja laitmatud tema palge ees armastuses, meid ette määrates lapseõiguse osaliseks Jeesuse Kristuse kaudu enese juurde oma tahtmise heameelt mööda, tema armu kirkuse kiituseks, mille ta meile on kinkinud selles Armastuses. Temas on meil lunastus tema vere läbi, üleastumiste andeksandmine tema armu rikkust mööda." Ef 1:3-7

Tunnistades sõna ja teoga Kristuse päästest, teeb kogudus palveid ja eestpalveid kõigi inimeste ja rahvaste eest. Nõnda näitab Ta oma preesterlikku kutsumust.

"Ma kutsun siis üles anuma, palvetama, tegema eestpalveid ja tänupalveid kõigi inimeste eest, kuningate ja kõigi ülemuste eest, et me võiksime elada vaikset ja rahulikku elu kõiges jumalakartuses ja väarikuses. See on hea ja meeldiv Jumala, meie Päästja silmis, kes tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele." 1Tm 2:1-4

Nii nagu Jumal saatis oma Poja maailma, nii annab Jeesus Kristus oma kogudusele ülesande maailma keskel tegutsemiseks.

"Jeesus ütles nüüd neile taas: "Rahu teile! Nõnda nagu Isa on läkitanud minu, nõnda saadan ka mina teid."" Jh 20:21

Kõigi koguduse liikmete kohta on maksev Issanda ülesanne: *"Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule!" Mk 16:15*

2. Kuulutamine ja õpetamine

Koguduse kutsumus seisneb Jeesuse Kristuse evangeeliumi avalikus kuulutamises kõigile inimestele. Selle läkituse loomulikuks osaks on oma liikmete õpetamine evangeelses vaimus.

"Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni." Mt 28:19-20

Pühakiri kutsub meid üles Jeesuse Kristuse järgimisele, kuulekusele, usule ja teenimisele, armastusele ja lootusele.

Apostel Paulus ütleb: *"Nüüd, vennad, kutsun ma teid üles Jumala suure halastuse pärast tooma oma ihud Jumalale elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks; see olgu teie mõistlik jumalateenistus. Ja ärge muganduge praeguse ajaga, vaid muutuge meele uuendamise teel, et te katsuksite läbi, mis on Jumala tahtmine, mis on hea ja meelepärane ja täiuslik." Rm 12:1-2*

Meie ülesandeks on olla Kristuse sõnumi kuulutajad.

"Meie oleme nüüd Kristuse käskjalad, otsekui Jumal ise julgustaks meie kaudu. Me palume Kristuse asemel: Andke endid lepitada Jumalaga!" 2Kr 5:20

"Aga Peetrus ütles neile: "Parandage meelt ja igäiks teist lasku ennast ristida Jeesuse Kristuse nimesse oma pattude andekssaamiseks, ning siis te saate Püha Vaimu anni." Ap 2:38

Koguduses antava õpetuse ülesandeks on koguduse liikmete juhtimine usu kuulekusele ja vaimulikult vastutusvõimelisele elule.

"Et me tõtt rääkides armastuses kasvaksime kõigiti selle sisse, kes on pea – Kristus." Ef 4:15

"Kui te nüüd koos Kristusega olete üles äratatud, siis otsige seda, mis on ülal, kus Kristus istub Jumala paremal käel; mõtelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal." Kl 3:1-2

Sellise õpetuse keskpunktis seisab Piibli ja evangeeliumi mõistmine meie ajas ja maailmas. Kogudus vastutab oma Issanda ees, et noor põlvkond tuleks usule Jeesusesse Kristusesse ja hakkaks Teda täie julgusega järgima. Nii on laste ja noorte kristlik õpetamine koguduse jaoks eriti tähtis ülesanne.

"Kinnita neid oma lastele kõvasti ja kõnele neist kogas istudes ja teed käies, magama heites ja üles tõustes! Seo need märgiks oma käe peale ja olgu need naastuks su silmade vahel! Kirjuta need oma koja piitjalgadele ja väravatele!" 5Ms 6:7-9

"Lapsed, olge oma vanemaile kuulekad kõigis asjus, sest see on Issandale meelepärane! Isad, ärge riielge oma lastega, et nad ei muutuks araks!" Kl 3:20-21

3. Usk ja ristimine

Jumal pakub armu kõigile, kes kuulevad ja võtavad vastu evangeeliumi Jeesusest Kristusest.

"Sest ma ei häbene evangeeliumi, see on ju Jumala vägi päästeks igäihele, kes usub." Rm 1:16

"See on hea ja meeldiv Jumala, meie Päästja silmis, kes tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele." ITm 2:3-4

See, kes Jumala poolt pakutud päästva armu Jeesuses Kristuses on vastu võtnud, avaldab soovi, et teda ristitaks.

"Kes nüüd tema sõna vastu võtsid, need ristiti, ning sel päeval lisati nende hulka umbes kolm tuhat inimest." Ap 2:41

Ristimine teostatakse vee alla kastmisega Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse.

"Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse." Mt 28:19

Ristitav annab ristimises avaliku tunnistuse selle kohta, et ta vana elu on koos Kristusega surnud ja maha maetud. Ühtlasi on see tunnistus koos Kristusega uuele elule tõusmisest.

"Kas te siis ei tea, et kes me iganes oleme Kristusesse Jeesusesse ristitud, oleme ristitud tema surmasses? Me oleme siis koos temaga maha maetud ristimise kaudu surmasses, et otsekui Kristus on äratatud üles surnuist Isa kirkuse läbi, nõnda võime ka meie käia uues elus." Rm 6:3-4

Seejuures palub ta ristimises Jumalalt armu, et elada hea südametunnistusega uut ja püha

elu.

"Selle võrdkujuna päästab teidki nüüd ristimine, mis ei ole lihaliku rüveduse kõrvaldamine, vaid hea südametunnistuse taotlemine Jumalalt Jeesuse Kristuse ülestõusmise kaudu." 1Pt 3:21

Kogudusse õnnistamisel liidetakse ristitud inimene kogudusse kui õppimis- ja teenimisosadusse.

"Aga kui Lüüdia ja ta pere olid ristitud, palus ta meid: "Tulge minu kotta ja jääge sinna, kui te arvate, et ma olen ustav Issandale!" Ap 16:15

"Kes nüüd tema sõna vastu võtsid, need ristiti, ning sel päeval lisati nende hulka umbes kolm tuhat inimest. Aga nemad püüsid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes." Ap 2:41-42

Meie arusaam Kristuse kogudusega ühinemise uuestamentlikust järjekorrast on järgmine: Jeesuse Kristuse vastuvõtmine, meelearandus ja Vaimust uuestisünd, ristimine, kogudusse õnnistamine ja Püha õhtusöömaaja lauas osalemine.

4. Püha õhtusöömaag

Jeesus Kristus seadis oma kogudusele püha õhtusöömaaja ehk leivamurdmise, mis on tunnistus meile antud uuest lepingust.

"Ja ta võttis leiva, tänas ja murdis ja andis neile, öeldes: "See on minu ihu, mis teie eest antakse. Seda tehke minu mälestuseks!" Selsamal kombel võttis ta ka karika pärast õhtusöömaaga ja ütles: "See karikas on uus leping minu veres, mis teie eest valatakse." Lk 22:19-20

Kristuse kogudus on algusest peale tänu ja rõõmuga kogunenud Issanda laua ümber, et üksteisega leiba ja karikat¹ jagades kogeda Püha Vaimu läbi osadust Kristusest endast ja Tema lunastustööst.

"Aga nemad püüsid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes." Ap 2:42

Apostel Paulus kirjutab: *"Sest mina olen Issandalt saanud, mida ma olen andnud teilegi: et Issand Jeesus sel ööl, mil tema ära anti, võttis leiva, tänas, murdis ja ütles: "See on minu ihu, mis teie eest antakse! Tehke seda minu mälestuseks! Selsamal kombel võttis ta ka karika pärast õhtusöömaaga ja ütles: "see karikas on uus leping minu veres! Nii sagedasti kui te sellest joote, tehke seda minu mälestuseks!" Sest iga kord, kui te seda leiba sööte ja karikast joote, kuulutate teie Issanda surma, kuni tema tuleb." 1Kr 11:23-26*
"Õnnistuse karikas, mida me õnnistame – eks see ole Kristuse vere osadus? Leib, mida me murrame, – eks see ole Kristuse ihu osadus?" 1Kr 10:16

Võttes osa pühast õhtusöömaajast tuletame me endale meelde Jeesuse Kristuse kannatust ja surma ning kogeme Tema õnnistavat lähedust ja osadust.

"Ja see sündis, kui ta nendega lauas istus, et võttes leiva ta õnnistas ja murdis ning andis neile. ... Ja nemad ise kirjeldasid, mis tee peal oli juhtunud ja kuidas nad olid tema leivamurdmisest ära tundnud." Lk 24:30-35

"Aga kui nad sõid, võttis Jeesus leiva, õnnistas ja murdis ja ütles jüingritele andes: "Võtke, sööge, see on minu ihu!" Ja ta võttis karika, tänas, andis selle neile ja ütles: "Jooge kõik selle seest, sest see on minu lepinguveri, mis valatakse paljude eest pattude andeksandmiseks!" Mt 26:26-28

Pühakiri manitseb meid Pühast õhtusöömaajast südame poolest puhastatuna ja väärilt osa võtma.

"Niisiis, kes iial seda leiba sööb või Issanda karikast joob vääril viisil, on süüdi Issanda ihu ja vere vastu. Inimene katsugu ennast läbi ja alles siis söögu sellest leivast ja joogu sellest karikast. Sest kes sööb ja joob, see sööb ja joob enesele nuhtlust, kui ta ei anna aru sellest ihust." 1Kr 11:27-29

"Kui sa nüüd oma ohvriandi altarile tood ja sulle tuleb meelde, et su vennal on midagi sinu vastu, siis jäta oma and altari ette ja mine lepi esmalt ära oma vennaga ja alles siis tule ja too oma and!" Mt 5:23-24

Püha õhtusöömaag on kõigi uuestisündinud usklike ja koguduse osaduse märk oma Lunastaja ja Päästjaga ning kõigi Tema ihu liikmetega. See laud kõneleb lepitusest Jumalaga ja lepitusest kaasinimestega.

"Õnnistuse karikas, mida me õnnistame, – eks see ole Kristuse vere osadus? Leib, mida me murrame, – eks see ole Kristuse ihu osadus? Et leib on üks, siis ka meie, paljud, oleme üks ihu, sest me kõik saame osa sellest ühest leivast." 1Kr 10:16-17

Võttes osa "Issanda lauast" kuulutame Tema taastulekut aus ja väes.

---

¹ Meie kogudustes kasutatakse nii punast veini kui ka punast mahla, eelistatult viinamarja mahla.

"Sest ma ütlen teile, mina ei joo nüüdsest peale viinapuu viljast, kuni Jumala riik on tulnud." Lk 22:18
"Sest iga kord, kui te seda leiba sööte ja karikast joote, kuulutate teie Issanda surma, kuni tema tuleb." 1Kr 11:26

Issanda laud annab meile uut jõudu ja täidab usujulgusega, et elada, tunnistada ja teenida selles maailmas koos Kristusega.

5. Vaimuannid, ametid ja teenimine Kristuse koguduses

Igale uuestisündinud kristlasele on antud Püha Vaimu töötus.

"Parandage meelt ja igaiüks teist lasku ennast ristida Jeesuse Kristuse nimesse oma pattude andekssaamiseks, ning siis te saate Püha Vaimu anni." Ap 2:38

Püha Vaim annab koguduse liikmetele ühiseks eluks ja teenimiseks vajaminevad annid (karismad).

Loe 1Kr 12 – 14

"Sest otsekui meil on ühes ihus palju liikmeid, aga kõigil liikmeil ei ole sama tegevus, nõnda oleme meie paljud üks ihu Kristuses, üksikult aga üksteise liikmed. Aga meil on meile antud armu järgi erinevaid armuande: olgu prohvetliku kuulutamise and, mida kasutatagu usu mõõtu mööda; olgu teenimine, mis toimugu teenimisametis; olgu keegi õpetaja, siis toimigu ta õpetajaametis; olgu keegi hingehoidja, siis toimigu ta hingehoidjaametis, kes teistele jagab, andku siira südamega; kes teist juhatab, olgu innukas; kes on hoolekandja, olgu oma ametis sõbralik." Rm 12:4-8

Tänu neile andidele suudab Jumala rahvas täita oma kutsumust.

Kristuse ihus ei ole ühtki "andetut" – vaimuannita inimest. Kõik vaimuannid on antud selleks, et rahus ja korrastatult, kooskõlas ja vastastikku üksteist austades kujundada ühist elu Jumala juhtimisel.

"Laske ka endid ehitada elavate kividenä vaimulikuks kojaks. Saage pühaks preesterkonnaks, kes toob vaimulikke ohvreid, mis on Jumalale meelepärased Jeesuse Kristuse kaudu. ... Teie aga olete "valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, omandrahvas, et te kuulutaksite tema kiidetavust", kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse – teid, kes te muiste polnud rahvas, nüüd aga olete Jumala rahvas, teie, kelle peale polnud halastatud, nüüd aga on." 1Pt 2:5-10

Kõik vaimuannid on tähtsad.

"Jumal on seadnud koguduses esmalt mõned apostleiks, teiseks prohveteiks, kolmandaks õpetajaiks; seejärel armuannid tervendamiseks, abistamiseks, juhtimiseks, mitmesugusteks keelteks. Ega kõik ole apostlid? Ega kõik prohvetid? Ega kõik õpetajad? Ega kõigil ole tervendamisandisid? Ega kõik räägi keeli? Ega kõik tõlgenda neid? Aga taotlege suuremaid armuande!" 1Kr 12:28-31

Selleks, et üleüldine preestriteenistus võiks toimuda koguduses korrapäraselt ja jõuliselt, on Kristus seadnud oma kogudusse ametid ja teenistused.

"Tema on see, kes on pannud mõned apostleiks ja mõned prohveteiks ja mõned evangelistideks, mõned karjaseiks ja õpetajaiks, et pühi inimesi valmistada abistamistöole Kristuse ihu ülesehitamiseks, kuni meie kõik jõuame usu ja Jumala Poja tundmise ühtsusesse, saades täismeheks Kristuse täisea mõõtu mööda, et me ei oleks enam väetid lapsed, keda pillutab ja kõigutab iga õpetusetuul, et inimliku pettemänguga eksitusse kavaldada, vaid et me tõtt rääkides armastuses kasvaksime kõigiti selle sisse, kes on pea – Kristus. Temas on kogu ihu liidetud kokku ja hoitakse koos kõigi üksteist toetavate liikmete abil, nii nagu on iga üksikliikme ülesanne. Sel viisil saab ihu kasvujõu iseene ülesehitamiseks armastuses." Ef 4:11-16

Loe 1Tm 3

"Seepärast pange tähele iseennast ja kogu karja, kelle ülevaatajaks Püha Vaim on teid pannud, et te karjastena hoiaksite Jumala kogudust, mille ta on saanud iseene vere läbi." Ap 20:28

Tundnud endi keskel Püha Vaimu läbi ära vajalike vaimuannetega venna või õe, seab kogudus vastavalt ühisele vaimulikule tunnetusele ta sobivasse ametisse või teenistusse.

"Vennad, vaadake endi seast seitse meest, kellel on hea maine ja kes on täis Vaimu ja tarkust, et me võiksime nemad seada sellesse ametisse." Ap 6:3

"Ärgu keegi mõtelgu üleolevalt sinu noorusest, vaid saa usklikele eeskujuks kõnes, käitumises, armastuses, usus, puhtuses! Ole hoolas ette lugema, ergutama, õpetama, kuni ma tulen! Ära jäta hooletusse vaimuandi, mis sulle anti enmustuse läbi, kui vanemad panid oma käed sinu peale! Nende asjade peale mõtle, ela selles, et su edenemine oleks avalik kõigile! Pane tähele iseennast ja õpetust, jää kõigesse sellesse püsima, kui sa seda teed, siis sa päästad enda ja need, kes sind kuulavad." 1Tm 4:12-16

Vaimuannid, ametid ja teenistused on Jeesuse Kristuse koguduse kogumiseks ja

väljaläkitamiseks.

6. Hingehoid ja koguduslikud mõjutusvahendid

Hingehoiu eesmärgiks on julgustada kõiki koguduse liikmeid järgima Jeesust Kristust ja andma oma elu Jumala kasutusse.

"Kristuse sõna elagu rikkalikult teie seas, kõiges tarkuses õpetage ja manitsege üksteist psalmide, hümnide ja vaimulike lauludega, laulge kogu südamest tänuhinnalt Jumalale. Ja kõik, mida te iial teete sõnaga või teoga, seda tehke Issanda Jeesuse nimel, tema läbi Jumalat Isa tänades." Kl 3:16-17

"Mõtlege iseenestes sedasama, mida Kristuses Jeesuses..." Fl 2:5jj

"Teenigu igaüks teist selle andega, mille ta on saanud, nagu Jumala mitmesuguse armu head majapidajad. Kui keegi räägib, siis ta rääkigu nagu Jumala sõnul, kui keegi teenib, siis teenigu nagu selle jõuga, mille Jumal annab, nõnda et Jumal saaks kõigiti austust Jeesuse Kristuse kaudu, kelle pärast on kirkus ja võimus igavesest ajast igavesti! Aamen." 1Pt 4:10-11

Manitsemine ja julgustamine, pattude tunnistamine Jumalale või kaasusklikele ning andestuse kuulutamine on hingehoidlikud vahendid. Üldises hingehoius on veel oluline osasaamine ligimeste rõõmudest ja kartustest, kannatustest ja kiusatustest, võitlustest ja muredest. Siin kehtib põhimõte: *"Vennad, kui inimest peaks ka tabatama mingilt üleastumiselt, siis teie, vaimusaanud, parandage niisugust tasase vaimuga, jälgides ennast, et te ise ei satuks kiusatusse. Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust." Gl 6:1-2*

"Mu vennad, kui keegi teist on ära eksinud tõest ning keegi pöörab ta tagasi, siis ta teadku: see, kes patuse pöörab ta eksiteelt, päästab tema hinge surmast ja katab kinni pattude hulga." Jk 5:19-20

"Armastus olgu siiras. Kurjast hoidudes kiinduge heasse! Vennaarmastuses olge üksteise vastu hellad, vastastikuselt austuses jõudke üksteisest ette! Teenige Issandat tüdimatu innuga ja vaimult tulisena!" Rm 12:9-11

Kui mõne koguduseliikme eluviisid näitavad, et tema usk Jeesusesse Kristusesse on kustunud, armastus Jumala ja ligimeste vastu jahtunud ning kõik hingehoidlikud püüdlused teda Kristuse ja koguduse juurde tagasi juhtida jäävad viljatuiks, siis siis arvatakse ta koguduse liikmeskonnast välja.²

"Aga kui su vend peaks patustama, siis mine, noomi teda nelja silma all! Kui ta sind kuulab, siis oled sa oma venna tagasi võitnud. Kui ta sind aga ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, sest kahe või kolme tunnistaja suu läbi on kindel iga asi. Aga kui ta on neile sõnakuulmatu, siis ütlen kogudusele! Aga kui ta isegi koguduse sõna ei kuula, siis olgu ta sulle nagu pagan ja tõlner! Tõesti, ma ütlen teile, mis te iganes kinni seote maa peal, on seotud ka taevas, ja mis te iganes lahti päästate maa peal, on lahti päästetud ka taevas." Mt 18:15-18

"Nende üle, kes on väljas, mõistab kohut Jumal. Kõrvaldage siis kuri endi keskel!" 1Kr 5:13

"Selle korralduse ma annan sulle, mu poeg Timoteos, varasemate sinu kohta käivate ennustuste põhjal, et sa nende toel võitleksid head võitlust, säilitades usku ja puhast südametunnistust, mille mõned on enesest ära tõuganud, ja nende usulaev on läinud põhja. Nende seas on Hümenaios ja Aleksandros; nemad ma olen loovutanud saatanale, et nad karistatuna loobuksid Jumala teotamisest." 1Tm 1:18-20

Kogudus kasutab karistusvahendeid selles alandlikus teadmises, et temalgi tuleb kord aru anda Jumala kohtu ees.

7. Kristuse ihu – kohalik kogudus ja koguduste liit

Kristuse ihu osadus on meile eelkõige antud kohalike usklike kogunemises – kohalikus koguduses.

"Kes nüüd tema sõna vastu võtsid, need ristiti, ning sel päeval lisati nende hulka umbes kolm tuhat inimest. Aga nemad püsisid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes." Ap 2:41-42

Kohalik kogudus on osa ülemaailmsest Kristuse ihust. Kohalikke kogudusi nagu koguduse liikmeidki ühendab Jeesus Kristus Püha Vaimu läbi. See tõsiasi on ka koguduste ühistöö aluseks.

"Sest nii nagu ihu on üks tervik ja sel on palju liikmeid, aga kõik selle ihu liikmed, kuigi neid on palju, on üks

---

² Koguduse liikmeskonnast väljaarvamine toimub vastavalt koguduse põhikirjas toodud korrale.

ihu, nõnda on ka Kristus. Sest meie kõik oleme ühe Vaimuga ristitud üheks ihuks, olgu juudid või kreeklased, olgu orjad või vabad, ning me kõik oleme joodetud ühe Vaimuga. Sest ihu ei ole üks liige, vaid paljud liikmed." 1Kr 12:12-14

Vanas Testamendis kogunesid Jumala rahva erinevad suguharud vana liidulepingu (hbr berit) – Seaduse alusel, et lahendada ühiselt elulisi küsimusi: "Kogu Iisraeli laste kogudus kogunes Siiloasse ja nad püstitasid sinna kogudusetelgi, siis kui maa oli neile alistunud." Jos 18:1

Kohalike koguduste liidu (antud juhul Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liit) vaimulik alus on uus liiduleping Jeesuses Kristuses. Kohalike koguduste osadus ehk koguduste liit toetab üksteist eestpalvetes (ühine palvekalender), vaimulike töötajate küsimustes, Pühakirja tundmaõppimises (nt seminar ja piiblikoolid), kirjanduse väljaandmises (nt ajakirjad "Teekäija" ja "Päiksekiir"), misjonitöös, uute koguduste rajamises ja materiaalses abis nagu algkoguduse päevil.

"Korjandusest pühade jaoks: nii nagu ma olen korraldanud selle Galaatia kogudustes, nõnda tehke ka teie. Iga nädala esimesel päeval pangu igaüks teist midagi tallele oma jõudu mööda, kuidas ta käsi lubab, et raha ei korjataks alles siis, kui ma tulen. Aga kui ma olen päralt jõudnud, siis ma saadan kirjadega need, keda te iganes arvate kõlbavat, viima teie anni Jeruusalemma, aga kui on sünnis, et minagi sinna lähen, tulgu nad minuga kaasa." 1Kr 16:1-4

Koguduse kord ja koguduste liidu põhikiri, juhtimine ja finantskorraldus, mitmesugused allasutused ja projektid on Jumala teenimise vahendid antud ajas ja olukorras.

8. Kristuse ihu ja erinevad kirikud

Jeesus Kristus ehitab oma riiki üles mitmesugustes kirikutes ja osaduskondades. Me usume, et Püha Vaim toimib erinevates kirikutes, rikastades Jumala rahva ühist tunnistust käesoleval maailmaajastul.

"Te teate, et kui te olite paganad, siis te läksite tummade ebajumalate juurde, just nagu oleks teid taga sunnitud. Seepärast ma teatan teile, et ükski, kes Jumala Vaimus räägib, ei ütle: "Neetud on Jeesus!" ning ükski ei suuda öelda: "Jeesus on Issand!" muidu kui Pühas Vaimus. Armuandides on küll erinevusi, aga Vaim on seesama, ja teenimisviisides on erinevusi, aga Issand on seesama, ja väeavaldustes on erinevusi, aga Jumal on seesama, kes teeb kõike kõikides. Aga igaihele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks. Nii antakse ihele Vaimu kaudu tarkusesõna, teisele aga tunnetusesõna sellesama Vaimu poolt; ihele usku sessamas Vaimus, teisele aga tervendamise armuanne ikka samas Vaimus; ihele väge imetegudeks, teisele prohvetlikku kuulutamist, kolmandale võimet eristada vaime; ihele mitmesuguseid võõraid keeli, teisele aga keelte tõlgendamist. Aga kõike seda teeb üks ja sama Vaim, jagades igaihele eriosa, nõnda nagu tema tahab." 1Kr 12:1-11

Hoolimata erinevustest Pühakirja mõistmisel ja koguduslikus korras, aga ka inimlikust ekslikkusest, ei tohiks uskkondlikud raamid takistada kõigi kristlaste osadust ja ühist tunnistust maailmas. Jeesuse Kristuse tahe on, et me oleksime üks.

"Mina olen andnud neile selle kirkuse, mille sina oled andnud mulle, et nad oleksid üks, nii nagu meie oleme üks; mina neis ja sina minus, et nad oleksid täielikult üks, nii et maailm tunneks ära, et sina oled minu läkitanud ja et sa oled armastanud neid, nii nagu sa oled armastanud mind." Jh 17:22-23

Sellepärast me palvetame koos maailma kõigi kristlastega koguduste ja kirikute uuenemise pärast Pühakirja alusel. Me usume, et liikudes Püha Vaimu uuendavas väes koguduse Ülemkarjase juhtimise all, me püsime armastuse ja ühtsuse teel.

"Armsad, armastagem üksteist, sest armastus on Jumalast." 1Jh 4:7

"Mina, kes olen vang Kristuse pärast, kutsun teid üles elama selle kutsumise vääriliselt, millega te olete kutsutud, kogu alandlikkuse ja tasadusega, pika meelega, üksteist sallides armastuses, ning olles usinad rahusideme kaudu pidama Vaimu antud ühtsust. Üks ihu ja üks vaim, nagu te olete ka kutsutud üheks lootuseks oma kutsumise poolest; üks Issand, üks usk, üks ristimine, üks Jumal ja kõikide Isa, kes on kõikide üle ja kõikide läbi ja kõikide sees." Ef 4:1-6

"Ja mul on veel lambaid, kes ei ole sellest tarast, neidki pean ma juhtima; ja nad kuulevad minu häält ning siis on üks kari ja üks karjane." Jh 10:16

Eesmärgiks on vaid üks kari ja üks Karjane – Jeesus Kristus, kasvades Temas, kasvame suurema ühtsuse suunas.

"Ometi, sealt, kuhu oleme jõudnud, astugem edasi sama rada!" Fl 3:16

III osa – KRISTLASE ELU MAAILMAS

1. Usklike ühine vastutus

See on Jumala tahe, et usklike kogudus oleks maa sool ja maailma valgus.

"Teie olete maa sool. Aga kui sool läheb läägeks, millega saab siis teha seda soolaseks? Ei see kõlba enam millekski muuks kui visata inimeste jalgade tallata. Teie olete maailma valgus. Ei saa jääda märkamatuks linn, mis on mäe otsas. Ega süüdata ka lampi ja panda vaka alla, vaid lambijalale, nii et selle valgus paistab kõigile majasolijatele. Nõnda paistku teiegi valgus inimestele, et nad teie häid tegusid nähes ülistaksid teie Isa, kes on taevas." Mt 5:13-16

Kogudus on kutsutud Jumalat teenima keset selle maailma argipäeva. Iga liikme ülesandeks on anda oma eluga tunnistus Jumala iseloomust ja plaanidest selle maailma suhtes. Tunnistuse sisuks on Jumala armastus ja pühadus.

"Armsad, armastagem üksteist, sest armastus on Jumalast ja igatiiks, kes armastab, on sündinud Jumalast ja tunneb Jumalat. Kes ei armasta, see ei ole tundnud Jumalat, sest Jumal on armastus." 1Jh 4:7-8

"Nii nagu kuulekad lapsed ärge ka teie kohanege oma kunagise teadmatusaja himudega, vaid saage pühaks kogu oma käitumisega, nii nagu on püha see, kes teid on kutsunud; sest kirjutatud on: "Olge pühad, sest mina olen püha!" 1Pt 1:14-16

"Nüüd, vennad, kutsun ma teid üles Jumala suure halastuse pärast tooma oma ihud Jumalale elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks; see olgu teie mõistlik jumalateenistus. Ja ärge muganduge praeguse ajaga, vaid muutuge meelega uuendamise teel, et te katsuksite läbi, mis on Jumala tahtmine, mis on hea ja meelepärane ja täiuslik." Rm 12:1-2

2. Kutsutud pühitsusele

Pühitus on Kristuse lunastustöö praktiline tagajärg uskliku elus.

"Sest kui sikkude ja härgade veri ja lehma tuhk, mida piserdatakse rüvetunute peale, pühitseb liha puhtuseks, kui palju enam siis Kristuse veri. Kristus, kes igavese Vaimu läbi ohverdas iseene se laimatuna Jumalale, puhastab meie südametunnistuse surnud tegudest teenima elavat Jumalat." Hb 9:13-14

"Teie olge siis täiuslikud, nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik!" Mt 5:48

Me oleme veendunud, et Jumala armastuse ja halastuse kuulutamine sõnas ja teos on lahutamatu seotud iga uskliku ja koguduse pühitsusliku eluga.

"Mu vennad, mis on sellest kasu, kui keegi ütleb: "Mul on usk!", aga tegusid tal ei ole? Kas see usk suudab teda päästa? ... Nõnda on ka usuga: kui sel ei ole tegusid, siis on see iseenesest surnud." Jk 2:14.17

Küsimusele, milles peaks meie usk Jumalasse ja Jumala usaldamine väljenduma igapäevases elus, saab vastata eelkõige Jeesus Kristus. Tema teab, mis on inimesele hea.

"Ärge arvake, et ma olen tulnud Seadust või Prohveteid tühistama. Ma ei ole tulnud neid tühistama, vaid täitma." Mt 5:17

Armastuse topelkäsk ja kümme käsku on üldise eetilise elu miinimum.

"Kui paganad, kellel ei ole Moosese Seadust, ometi loomu poolest täidavad Seaduse sätteid, siis ilma Seaduseta olles on nad ise enesele seaduseks, näidates seega, et seadusepärane tegutsemine on kirjutatud nende südamesse." Rm 2:14-15a

Peale selle leiame nii Vanas kui Uues Testamendis hulgaliselt hoiatusi jumalakartmatu elulaadi eest³, mis viib hukatusse.

"Lihaliku loomuse teod on ilmsed, need on: hoorus, rüvedus, kõlvatus, ebajumalateenistus, nõidus, vaen, riid, kiivus, raevutsemine, isemeelsus, lõhed, lahknemised, kadetsemine, purjutamised, prassimised ja muu sarnane, mille eest ma teid hoiatan, nagu ma varemgi olen hoiatanud, et need, kes midagi niisugust teevad, ei päri Jumala riiki." Gl 5:19-21

³ Tänapäeval tuleb hoiatada mitmesuguste pahede ja sõltuvuste eest, nagu sõltuvus narkootikumidest, hasartmängudest, pornograafiast jne. Samuti on oluline arvestada põhimõtetega, et usklik on karske, ta ei suitseta, ei ropenda, ei vannu jne.

Sellesse valdkonda kuuluvad ka meie vendluses ja eesti usklikkonnas üldtunnustatud põhimõtted.
"Ära viibi veinijoojate ega lihaõgijate killas, sest joodik ja õgija jäävad vaeseks ja uimane olek sunnib riietuma räbalaisse!" Õp 23:20-21

"Ärge joovastuge veinist, millest tuleb liiderlikkus, vaid saage täis Vaimu." Ef 5:18

"Või kas te ei tea, et teie ihu on teis oleva Püha Vaimu tempel, kelle te olete saanud Jumalalt, ning et te ei ole iseene päralt? Sest te olete kallilt ostetud. Austage siis Jumalat oma ihus!" 1Kr 6:19

"Kui keegi arvab end Jumalat teenivat, aga ei ohjelda oma keelt, siis ta petab oma südant. Selline jumalateenistus on tühine." Jk 1:26

Nende põhimõtete taga on eelkõige Jeesuse Kristuse päästva armu kogemus.

"Nõnda siis on Seadus olnud meie kasvatajaks Kristuse poole, et me saaksime õigeks usust." Gl 3:24-25

"Seadus on ju antud Moosese kaudu, arm ja tõde aga tulnud Jeesuse Kristuse kaudu." Jh 1:17

Tunnistades elu ja sõnaga Päästjast Jeesusest Kristusest, mõistame, et püha elu on liikumine Jumala armastuse ja halastuse igavesel lainel. Me ei ole jäetud üksi võitluses selle maailma hukutavate jõududega. Jumal ise varustab meid vajaliku väega, luues meis oma Vaimu läbi püha elu alused.

"Sest elu Vaimu seadus Kristuses Jeesuses on vabastanud su patu ja surma seadusest." Rm 8:2

"Aga Vaimu vili on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus – millegi niisuguse vastu ei ole Seadus." Gl 5:22

Elades püha elu, peame olema valmis ka tagakiusuks ja oma eesõigustest loobumiseks.

"Armsad, ärge võõrastage enestes tulekuumust, millega teid pannakse proovile, nii nagu sünniks teile midagi võõrast, vaid rõõmustage, et nii nagu te olete Kristuse kannatuste osalised, võite rõõmuga hõisata ka tema kirkuse ilmumisel. Õndsad olete teie, kui teid teotatakse Kristuse nime pärast, sest siis hingab teie peal kirkuse Vaim, Jumala Vaim. Ärgu aga keegi teie seast kannatagu mõrtsukana või vargana või kurjategijana või teiste ellu sekkujana! Aga kes kannatab kristlasena, ärgu häbenegu, vaid andku Jumalale au selle nimega. Sest käes on aeg kohtumõistmisel alata Jumala kojast; aga kui esmalt meist, missugune lõpp ootab siis neid, kes ei võta kuulda Jumala evangeeliumi? Ja kui juba õige pääseb vaevu, kuhu siis satub jumalakartmatu ja patune? Sellepärast ka need, kes kannatavad Jumala tahtmise järgi, usaldagu oma hinged head tehes tema, ustava Looja hoolde." 1Pt 4:12-19

3. Kutsutud Jumala majapidajaks

Jumal on inimese seadnud oma varanduste majapidajaks.

"Sa tegid ta pisut alamaks Jumalast ja ehtisid teda au ja austusega. Sa seadsid ta valitsema oma kätetööd; kõik sa panid tema jalge alla, lambad, kitsed ja härjad, kõik, samuti metsloomad, taeva linnud ja mere kalad ja kõik, mis mere radadel liigub." Ps 8:6-9

"Kes oma maad harib, saab külluses leiba, aga kes tühja taga ajab, saab külluses vaesust." Õp 28:19

Varandused on antud elu ülalpidamiseks.

"Tuleta meelde Issandat, oma Jumalat, et see on tema, kes annab sulle jõu varanduse soetamiseks." 5Ms 8:18

"Sest kõik, mis Jumal on loonud, on hea, ja miski pole taunitav, mida võetakse vastu tänuga." 1Tm 4:4

"Sest ka siis, kui olime teie juures, käskisime teid: "Kes ei taha töötada, ärgu ka söögu!" 2Ts 3:10

Majapidaja süda kuulugu Peremehele, mitte varandustele, mida ta haldab.

"Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!" Mt 6:33

"Ja ta ütles neile: "Vaadake ette ja hoiduge igasuguse ahnuse eest, sest külluseski ei olene kellegi elu sellest, mis tal on!" Lk 12:15

"Ärge koguge endile aardeid maa peale, kus koi ja rooste neid rikuvad ja kuhu vargad sisse murravad ja varastavad! Koguge endile aardeid taevasse, kus koi ega rooste neid ei riku ja kuhu vargad sisse ei murra ega varasta! Sest kus su aare on, seal on ka su süda." Mt 6:19-21

Kümnise andmine on meie usu väljendus.

"Austa Issandat oma varandusega ja uudseviljaga kõigest oma saagist, siis su aidad täituvad küllusega ja veiniaamid ajavad üle!" Õp 3:9-10

"Tooge kõik kümnis täies mõõdus varaaita, et mu kojaks oleks toitu, ja proovige mind ometi sellega, ütleb vägede Issand. Tõesti, ma avan teile taevaluugid ja kalkan teile õnnistusi küllastuseni." Ml 3:10

Majanduslikud õnnistused on seotud meie ohvriteenistusega.

"Andke, ja teile antakse – hea, tihedaks vajutatud, raputatud, kuhjaga mõõt antakse teie rüppe, sest selle mõõduga, millega teie mõõdate, mõõdetakse ka teile tagasi!" Lk 6:38

"Aga see on nii: kes kasinasti külvab, see lõikab kasinasti, ja kes rohkesti külvab, see lõikab rohkesti." 2Kr 9:6

Jumal ei jäta häbisse neid, kes Teda usaldavad. Ta varustab neid eluks kõige vajalikuga.

"Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis, nagu on kirjutatud: "Ta on jaganud, andnud vaestele, tema õigus kestab igavesti." 2Kr 9:8-9

4. Kutsutud armastusele

A. Armastuses tegev usk

Me rõõmustame, et Jumal on meid vastu võtnud ja enese kaastöölisteks kutsunud. Me tunnistame selles rõõmus Jeesusest Kristusest tööl ja vabal ajal, perekonnas ja ühiskonnas, sõnades ja ligimesearmastuse tegudes.

"Sest Jumala kaastöölised oleme meie; Jumala põllumaa, Jumala hoone olete teie." 1Kr 3:9

"Te olete kuulnud, et on öeldud: Armasta oma ligimest ja vihka oma vaenlast! Aga mina ütlen teile: Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad, et te saaksite oma taevase Isa lasteks – tema laseb ju oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ning vihma sadada õigete ja ülekohtuste peale! Sest kui te armastate neid, kes teid armastavad, mis palka te saate? Eks tõlneridki tee sedasama? Ja kui te üksnes vendi tervitate, mida erilist te siis teete? Eks paganadki tee sedasama? Teie olge siis täiuslikud, nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik!" Mt 5:43-48

"Usk on ilma tegudeta surnud." Jk 2:20 vt. 2:14-26

Jumal hindab meie usuelu armastus- ja halastustegude valguses.

"Lapsed, ärge armastagem sõnaga ja keelega, vaid teoga ja tõega!" 1Jh 3:18

"Kui keegi ütleb: "Mina armastan Jumalat", ja vihkab oma venda, siis ta on valelik, sest kes ei armasta oma venda, keda ta näeb, ei suuda armastada Jumalat, keda ta ei ole näinud." 1Jh 4:20

"Siis ütleb kuningas oma paremal käel olijatele: "Tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma rajamisest peale! Sest mul oli nälg ja te andsite mulle süüa, mul oli janu ja te andsite mulle juua, ma olin kodutu ja te võtsite mu vastu, ma olin alasti ja te riietasite mind, ma olin haige ja te tulite mind vaatama, ma olin vangis ja te tulite mu juurde. ... Tõesti, ma ütlen teile, mida te iganes olete jättnud tegemata kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete jättnud tegemata minulegi!" Mt 25:34-36.45

"Jumala ja Isa silmis puhas ja laitmatu jumalateenistus on käia vaatamas vaeslapsi ja lesknaisi nende viletsuses ja hoida iseennast maailma poolt määrimata." Jk 1:27

"Kes halastab kehva peale, laenab Issandale ja tema tasub talle ta heateo." Õp 19:17

B. Abielu ja perekond

Abielu ja perekond on valdkond, kus Jumal esitab erilise selgusega oma taht inimestevahelise kooselu korra suhtes. Just siin ootab Jumal meilt armastuse ja pühitsuse tunnistust ja selle tõttu koguduse liikmed ei praktiseeri ebapiibellikke suhteid (abielueelsed ja abieluvälised seksuaalsuhted, külastus- või vabaabielu, samasooliste vaheline partnerlus jne).

Mees ja naine on kutsutud armastuses ja truuduses teineteist aitama. Üks pidagu teist suuremaks kui iseennast.

"Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks." 1Ms 1:27

"Ja Issand Jumal ütles: "Inimesel ei ole hea ükski olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on." Ja Issand Jumal valmistas mullast kõik loomad väljal ja kõik linnud taeva all ning tõi inimese juurde, et näha, kuidas tema neid nimetab. Ja kuidas inimene iga elavat olendit nimetas, nõnda pidi selle nimi olema. Ja inimene pani nimed kõigile kariloomadele ja lindudele taeva all ja kõigile metsloomadele, aga inimesele ei leidunud abelist, kes tema kohane oleks. Siis Issand Jumal laskis tulla raske une inimese peale ja see jäi magama; siis ta võttis ühe tema küljeluudest ning sulges selle aseme taas lihaga. Ja Issand Jumal ehitas küljeluu, mille ta inimesest oli võtnud, naiseks ja tõi tema Aadama juurde. Ja Adam ütles: "See on nüüd luu minu luust ja liha minu lihast. Teda peab hüütama mehe naiseks, sest ta on mehest võetud!" Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha! Ja nad olid mõlemad alasti, Adam ja tema naine, ega häbenenud." 1Ms 2:18-25

"Seepärast jätab mees oma isa ja ema ja hoiab oma naise poole ja need kaks saavad üheks, nõnda et nad enam ei ole kaks, vaid üks liha. Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärge inimene lahutagu!" Mk 10:7-9

"Nagu kogudus alistub Kristusele, nõnda alistugu ka naised meestele kõigis asjus. Mehed, armastage naisi, otsekui Kristus on armastanud kogudust ja loovutanud iseene tema eest." Ef 5:24-25

Jumalaga lepitatud inimese jaoks on ihulikkus ja soolisus Looja poolt kingitud suurepäraseks annid, mis leiavad oma parima väljenduse abielus. Seksuaalsuse ebaloomulik ja mõõdutundetu väljajelamine on Jumalast, iseenesest ja oma kaasinimesest võõrandumise märk.

"Või te ei tea, et ülekohtused ei päri Jumala riiki? Ärge eksige: ei kõlvatud ega ebajumalateenijad, ei abielurikkujad ega lõbupoisid ega meestepilastajad, ei vargad ega ahned, ei joodikud ega pilkajad ega riisujad päri Jumala riiki!" 1Kr 6:9-10

Kümnes käsus on kaks käsku abielu kaitseks, lisaks veel muud korraldused.

"Sa ei tohi abielu rikkuda!" ja "Sa ei tohi himustada oma ligimese naist!" 2Ms 20:14.17

"Kõikide juures olgu abielu au sees ja abieluvoodi rüvetamata, sest Jumal nuhtleb hoorajaid ja abielurikkujaid." Hb 13:4

"Ja Jeesuse juurde astus varisere, kes küsis teda kiusates: "Kas tohib oma naist minema ajada mis tahes põhjusel?" Tema aga vastas: "Kas te ei ole lugenud, et loomise algul tegi Looja inimese meheks ja naiseks?" ja ütles: "Seepärast jätab mees oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole ja need kaks saavad üheks? Nõnda ei ole nad enam kaks, vaid üks liha. Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärgu inimene lahutagu!" Nad ütlesid talle: "Mispärast siis Mooses on käskinud anda lahutustunnistuse, kui tahetakse naist minema ajada?" Jeesus vastas neile: "Teie kõva südame pärast lubas Mooses teid oma naist minema ajada, algul aga ei olnud see nõnda. Aga mina ütlen teile: Kes iganes ajab minema oma naise muidu kui liidendamise pärast ja abiellub teisega, rikub abielu [ja kes abiellub minema aetud naise, rikub abielu]." Mt 19:3-9

Selle maailma seksuaalmoraali vääristunud väärtushinnangud, hoiakud ja praktika on usklikele vastuvõetamatud.

"Aga hoorusest ja kogu rüvedusest ja ahnusest ärgu olgu teie seas juttugi, nõnda nagu on kohane pühadele. Samuti riivatus ja rumalad sõnad ja sündsusetu lõõpimine ei sobi teile, vaid selle asemel olgu tänu. Seda teadke kindlasti, et ühelgi hoorajal ega kõlvatul ega ahnitsejal – tähendab ebajumalateenreil – ei ole pärandit Kristuse ja Jumala riigis." Ef 5:3-5

Abieluga seotud mehe ja naise eesõiguseks on armastada, olla uue elu kaasloojad, hoolitseda laste ihuliku, hingelise ja vaimuliku arengu eest ning juhtida nad usu juurde Jeesusesse Kristusesse.

"Või kas te ei tea, et teie ihu on teis oleva Püha Vaimu tempel, kelle te olete saanud Jumalalt, ning et teie ei ole iseene päralt? Sest te olete kallilt ostetud. Austage siis Jumalat oma ihus! ... Aga igasuguse kõlvatuse vastu olgu igal mehel oma naine ja igal naisel oma mees. Mees täitku oma kohustust naise vastu ja nõndasamuti ka naine mehe vastu." 1Kr 6:19 – 7:1-3

"Ja Jeesuse juurde toodi lapsi, et ta neid puudutaks. Ent jüngrid sõitlesid toojaid. Aga Jeesus sai seda nähes pahaseks ja ta ütles neile: "Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik! Tõesti, ma ütlen teile, kes iganes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei saa sinna." Ja ta kaisutas neid ja õnnistas neid, pannes käed nende peale." Mk 10:13-16

"Lapsed, olge kuulekad oma vanemaile Issandas, sest see on õige! "Austa oma isa ja ema," see on esimene käsusõna töötusega, "et su käsi käiks hästi ja sa elaksid kaua maa peal!" Ja teie, isad, ärge ärritage oma lapsi vihale, vaid kasvatage neid juhatamise ja manitsemisega Issanda tahte järgi!" Ef 6:1-4

Usklikud ei ela üksnes iseendale ja oma perele, vaid Uue Testamendi eeskujul avavad oma kodud külalislahkelt ühisteks kohtumisteks, tööks ja palveks, hoolitsuseks ja trööstiks.

"Ärge unustage külalislahkust, sest selle läbi on mõned ise enda aimamata võtnud külalistena vastu ingleid. Pidage meeles vange, nagu te oleksite kaasvangid, ja kurja kannatajaid, sest ka teie olete alles maises ihus." Hb 13:2-3

C. Abielutus

Vallalise inimese jaoks on Jumalal oma plaan ja õnnistused. Elades üksi võib usklik avastada enda jaoks Jumala erilise juhtimise, võimaluse ja ülesande. Tema kodu võib olla suuremal määral avatud Jumala rahva teenimiseks. Mõlemad annid, nii abielu kui abielutus, antakse meile selleks, et teenida Jumala riiki.

„Vallaline mees muretseb Issandale kuuluva pärast, kuidas ta võiks meeldida Issandale. Aga naisemees muretseb maailma asjade pärast, kuidas ta võiks meeldida naisele, ja nii on ta lõhestatud. Ja vallaline naine või neitsi muretseb Issandale kuuluva pärast, kuidas ta võiks olla püha nii ihu kui vaimu poolest, aga abielunaine muretseb maailma asjade pärast, kuidas ta võiks meeldida mehele. Seda ma ütlen teie endi kasuks, mitte selleks, et teile kaela heita silmust, vaid et te elaksite viisakalt ja püsiksite kõrvalekaldumatult

5. Usklik ühiskonnas ja riigis

See on Jumala tahe, et ühiskonnal oleks kindel riiklik vorm ja kord.

"Iga hing alistugu valitsemas olevaile võimudele, sest ei ole võimu, mis ei oleks Jumala käest, olemasolevad on aga Jumala seatud. Nõnda siis, kes paneb vastu võimule, paneb vastu Jumala antud korraldusele, vastupanijad aga tõmbavad enese peale nuhtluse. Ülemused ei ole ju hirmuks headele tegudele, vaid kurjadele. Kui sa aga ei taha tunda hirmu võimu ees, siis tee head, ja sa saad tema käest kiitust, sest ta on Jumala teener sinu heaks. Kui sa aga teed kurja, siis tunne hirmu, sest ta ei kannu mõõka asjata, ta on ju Jumala teener; kättemaksja nuhtluseks sellele, kes teeb kurja. Niisiis on alistumine vajalik, seda mitte ainult nuhtluse, vaid ka südametunnistuse pärast. Seepärast te maksate ka makse. Nemad on ju Jumala ametnikud, kes just sellega pidevalt tegelevad. Täitke kõigi vastu oma kohustused: maksu, kellele maksu; tolliraha, kellele tolliraha; kartust, kellele kartust; au, kellele au!" Rm 13:1-7

"Ja taotlege selle linna heaolu, kuhu ma olen lasknud teid viia, ja paluge selleks Issandat; sest selle hea põli on teie hea põli!" Jr 29:7

Ühiskondliku korra säilitamiseks on vaja riiklikke, õiguslikke ja võimuvahendeid, kuid ka koguduse tänu ja eestpalveid.

"Ma kutsun siis üles anuma, palvetama, tegema eestpalveid ja tänupalveid kõigi inimeste eest, kuningate ja kõigi ülemuste eest, et me võiksime elada vaikset ja rahulikku elu kõiges jumalakartuses ja väarikuses. See on hea ja meeldiv Jumala, meie Päästja silmis, kes tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele." 1Tm 2:1-4

Kristlastena oleme valmis kandma vastutust kaasinimeste hea käekäigu eest, selleks et kujundada ühiskondlikku ja riiklikku korda inimvääriliseks.

Juhituna Pühast Vaimust anname usklikena oma panuse erinevate põlvkondade, sotsiaalsete ja poliitiliste gruppide, parteide, klasside, rasside ja rahvaste vaheliseks lepituseks ja koostööks. Me astume välja igasuguse inimestevahelise diskrimineerimise, eriti aga usu- ja südametunnistuse vabaduse ahistamise vastu.

"Sest kõik, kes te olete Kristusesse ristitud, olete Kristusega rõivastatud. Ei ole siin juuti ega kreeklast, ei ole siin orja ega vaba, ei ole siin meest ega naist, sest te kõik olete üks Kristuses Jeesuses." Gl 3:27-28

Kuid ühiskonda ja riiklikku korda ei tohi segi ajada Jumala riigi ja Jeesuse Kristuse kogudusega. Need korraldused ei saa kogudust kunagi asendada. Sellepärast astume välja riigi ja kiriku lahutatuse eest.

"Andke nüüd keisrile keisri oma tagasi ja Jumalale Jumala oma!" Mt 22:21

Konflikti puhul maksab põhimõte: *"Jumala sõna tuleb enam kuulata kui inimeste sõna." Ap 5:29*

Sest viimselt on meie tulevik mitte inimeste, vaid Jumala käes.

"Meie ootame aga tema töötuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus." 2Pt 3:13

6. Kutsutud lepitama

Me oleme uue elu tunnistajad. Me kuulutame maailmale, et Jumal oma pühas armastuses kutsub kõiki enese juurde.

"Niisiis, kui keegi on Kristuses, siis ta on uus loodu, vana on möödunud, vaata, uus on sündinud. See kõik on Jumalast, kes meid on enesega Kristuse läbi lepitatud ja andnud meile lepitusameti; ... Meie oleme nüüd Kristuse käskjalad, otsekui Jumal ise julgustaks meie kaudu. Me palume Kristuse asemel: Andke endid lepitada Jumalaga!" 2Kr 5:17-20

Olles Jumala, iseenda ja kaasinimestega lepitatud, oleme kutsutud elama rahu ja lepituse nimel.

"Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks." Mt 5:9

Kuid on olukordi, kus peame ütleva oma otsustava "ei". Lepitusvalmidus annab võimaluse tasakaaluks, kuid ei tähenda kapituleerumist ülekohtu ees.

"Aga sissepugenud valevendade pärast, kes olid kõrvalt tulnud varitsema meie vabadust, mis meil on Kristuses Jeesuses, et meid orjastada, ei andnud me hetkekski järele ega alistunud neile, et teile jääks evangeeliumi tõde." Gl 2:4-5

Elades vabaduses, millele Kristus meid on vabastanud, võitleme inimväärika elu eest.

"Niisiis, taotlegem seda, mida on vaja rahuks ja üksteise ülesehitamiseks!" Rm 14:19

"Taotlege rahu kõikidega ja pühitsust, milleta keegi ei saa näha Issandat." Hb 12:14

Lepitusameti põhiliseks ülesandeks on evangeeliumi kuulutamine.

"Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal. Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni." Mt 28:19-20

IV osa – JUMALA RIIGI SAABUMINE

1. Surm ja igavene elu

Meie eest kannatanud, ristilöödud, surnud ja ülestõusnud Jeesus Kristus on nüüd koguduse ja maailma Issand, kes istub oma Isa paremal käel. Ta tuleb aus ja väes tagasi päeval, mida teab üksnes Isa taevas, et mõista kõigi inimeste üle kohut ja viia Jumala riiki eesmärgile.

"See Jeesus, kes teilt võeti üles taevasse, tuleb samal kombel, nagu te nägite teda taevasse minevat." Ap 1:11

"Meie ei taha aga, vennad, et teil jääks teadmata nende järg, kes on läinud magama, et teie ei oleks kurvad nagu need teised, kellel ei ole lootust. Sest kui me usume, et Jeesus on surnud ja üles tõusnud, siis usume ka, et Jumal äratas Jeesuse kaudu üles need, kes koos temaga on läinud magama. Jah, seda me ütleme teile Issanda sõnana, et meie, kes me jääme üle elama Issanda tulekuni, ei jõua ette magamaläinutest, sest Issand ise tuleb sõjahüütu, peaingli hääle ja Jumala pasuna saatel alla taevast ning esmalt tõusevad üles surnud, kes on läinud magama Kristuses, pärast kistakse meid, kes me oleme üle jäänud elama, ühtviisi koos nendega pilvedes üles õhku Issandale vastu, ja nõnda me saame alati olla koos Issandaga. Julgustage siis üksteist nende sõnadega!" 1Ts 4:13-18

"Tema ütles neile: "Ei ole teie osa teada aegu ja tunde, mis Isa on iseenese meelevallaga seadnud."" Ap 1:7

Jeesuse Kristuse taastulekus peitub maailma tegelik lootus ja tulevik, mida ei suuda saavutada inimlik progress. Ühtlasi lõpevad sellega kõik inimühiskonna püüdlused maailma parandada.

"Meie ootame aga tema töotuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus." 2Pt 3:13

"Ja üks võimas ingel tõstis kivi otsekui suure veskikivi ning viskas selle merre, hüüdes: "Nõnda visatakse suur linn Paabel äkitselt ära ning teda ei leita enam! Ja kandlemängijate ja pillimeeste ja vileajajate ja pasunapuhujate häält ei kuulda sinu sees enam ja ühtegi mis tahes käsitöömeistrit ei leita enam sinu seest ning veskikivide mürinat ei kuulda enam sinu sees, ja lambi valgust ei paista sinu sees enam ning peigmehe ja mõrvoja häält ei kuulda enam sinu sees. Sest sinu kaupmehed olid ilmamaa ülikud ja sinu nõidusega on eksitatud kõik paganad, ning sinust on leitud prohvetite ja pühade verd ja kõikide verd, kes on tapetud ilmamaal." Ilm 18:21-24

"Tema pühib ära iga pisara nende silmist ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud." Ilm 21:4

Seni veel varjatud Issanda valitsus muutub siis kõigile inimestele nähtavaks. Avalikuks saab ka kõigi inimeste südame olukord – usk Jumalasse ja jumalatus.

"Õndsad on puhtad südamed, sest nemad näevad Jumalat." Mt 5:8

"Armsad, me oleme nüüd Jumala lapsed, ja veel ei ole saanud avalikuks, kes me ükskord oleme. Me teame, et kui tema saab avalikuks, siis me oleme tema sarnased, sest siis me näeme teda, nii nagu ta on." 1Jh 3:2

Kristuse taastulekuga lõpeb evangeeliumi kuulutamise aeg. Meie maailmaajastu viimsele päevale järgneb Jumala uue loomingu esimene päev.

"Ma nägin suurt valget trooni ning seda, kes sellel istub, kelle palge eest põgenesid maa ja taevas, ning neile ei leidunud aset. Ja ma nägin surnuid, suuri ja pisikesi, seisvat trooni ees, ning raamatud avati. Teine raamat avati, see on eluraamat. Ja surnute üle mõisteti kohut sedamööda, kuidas raamatuisse oli kirjutatud, nende tegude järgi. Ja meri andis tagasi oma surnud ning surm ja surmavald andsid tagasi oma surnud ning igaihe üle mõisteti kohut tema tegude järgi. Ja surm ja surmavald visati tulejärve. See on teine surm – tulejärv. Keda iganes ei leitud olevat eluraamatusse kirjutatud, see visati tulejärve! Ma nägin uut taevast ja uut maad; sest esimene taevas ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. Ja ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla tulevat, valmistatud otsekui oma mehele ehitud mõrvoja. Ja ma kuulsin valju häält troonilt hüüdvat: "Vaata, Jumala telk on inimeste juures ning tema asub nende juurde elama ning nemad saavad tema rahvaiks ning Jumal ise on nende juures nende Jumalaks."" Ilm 20:11-21.3

Sellist lootust omades me tunnistame Kristuse kogudusena, et me saame juba praegu osa igavesest elust. Seesama Vaim, kes loob meis juba täna uut elu, muudab kord ka meie surelikud ihud. Seetõttu oleme veendunud, et surm ei või meid lahutada Jumala armastusest.

"Nüüd aga on Kristus üles äratatud surnuist, uudseviljana magamaläinutest." 1Kr 15:20

"Kui nüüd teis elab selle Vaim, kes Jeesuse surnuist üles äratas, siis see, kes Kristuse surnuist üles äratas, teeb ka teie surelikud ihud elavaks oma Vaimu läbi, kes teis elab." Rm 8:11

"Veel pisut aega, ja maailm ei näe mind enam, aga teie näete mind, sest mina elan ja ka teie peate elama." Jh 14:19

"Sest ma olen veendunud, et ei surm ega elu, ei inglid ega peainglid, ei praegused ega tulevased, ei väed, ei kõrgus, ei sügavus ega mis tahes muu loodu suuda meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses, meie Issandas." Rm 8:38-39

"Ma kuulsin häält taevast ütlevat: "Kirjuta: Õndsad on surnud, kes nüüdsest peale surevad Issandas! Jah, Vaim ütleb, et nad võivad hingata oma vaevast, sest nende teod lähevad nendega kaasa." Ilm 14:13

Jumala eesmärgiks on võit kurjuse ja surma üle, oma rahva lõplik päästmine Jumala rahusse.

"Sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal." Mt 6:10

"Aga surma astel on patt, ent patu vägi on Seadus. Aga tänu olgu Jumalale, kes meile võidu annab meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi!" 1Kr 15:56-57

"Sest loodu ootab pikisilmi Jumala laste ilmsiks saamist. Loodu on ju allutatud kaduvusele – mitte vabatahtlikult, vaid allutaja poolt –, kuid ometi lootusega, et ka loodu ise vabastatakse kord kaduvuse orjusest Jumala laste kirkuse vabadusse. Me ju teame, et kogu loodu ägab üheskoos sünnitusvaludes tänini; ent mitte üksnes loodu, vaid needki, kellel on Vaimu esmaand, ka meie ise ägame iseenestes, oodates lapseõigust, oma ihu lunastust." Rm 8:19-23

Selles lootuses me tunnistame armastuses tegevas usus oma Issandat kui maailma tulevikku.

"Niisiis, mu armsad vennad, olge kindlad, kõigutamatud ning ikka innukad Issanda töös, teades, et teie vaevanägemine Issandas ei ole tühine." 1Kr 15:58

2. Tulev Kristuse kohus

Surnute ülestõusmine on Jumala päästva ja loova väe avaldus. Ühtlasi saab siis meie elu Kristuse kui kohtuniku ees avalikuks, *"et igaiüks saaks kätte, mida ta ihus olles on teinud, olgu head või halba." 2Kr 5:10*

"Tema on meid käskinud rahvale kuulutada ja tunnistada, et tema on Jumala poolt määratud elavate ja surnute kohtumõistja." Ap 10:42

Kristuse evangeeliumi juurde kuulub ka kohus. See teeb avalikuks, kas inimese teod olid Jumalale meelepärased või mitte.

"Jah, teist alust ei saa keegi rajada selle kõrvale, mis on juba olemas – see on Jeesus Kristus. Kas keegi ehitab sellele alusele hoone kullast, hõbedast, kalliskividest, puudest, heintest või õlgedest – kord saab igaiühe töö avalikuks, Issanda päev teeb selle teatavaks, sest see ilmub tules, ja tuli katsub läbi igaiühe töö, missugune see on. Kui kellegi töö, mis ta on ehitanud, jääb püsima, siis ta saab palga. Kui kellegi töö põleb ära, siis ta saab kahju, aga ta ise päästetakse otsekui läbi tule." 1Kr 3:11-15

"Aga argade ja uskmatute ja jäledate ja mõrtsukate ja hoorajate ja nõidade ja ebajumalateenijate ja kõigi valetajate osa on tule ja väävliga põlevas järves, see on teine surm." Ilm 21:8

Jumal arvestab oma loodud olendite vabadusega, andes kõigile inimestele nende endi poolt valitud tõelisuse.

"Kes usub Pojasse, sel on igavene elu, aga kes ei kuula Poja sõna, see ei näe elu, vaid tema peale jääb Jumala viha." Jh 3:36

Kes praegu Jumala armastuse kõrvale heidab, selle heidab Jumal igavikus kõrvale.

Loe Lk 14:15-24 Tähendamissõna suurest pidusöögist.

Kuid Jumala tahe ei ole mitte surm, vaid patuste pöördumine, mitte inimese hukkumine, vaid inimkonna päästmine.

"Kas mul tõesti peaks olema hea meel õela surmast, ütleb Issand Jumal? Kas mitte sellest, et ta pöördub ära oma teedelt ja jääb elama?" Hs 18:23

"See on hea ja meeldiv Jumala, meie Päästja silmis, kes tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele." 1Tm 2:4

3. Jumala uus maailm

Jumala eesmärk maailmaga ja inimkonnaga on igavene elu uues loomingus.

Jumala tahe on luua uus Jumala rahvas, kes on vabastatud, et teenida Teda täiuslikult ja igavesti. Inimene ja kogu loodu elab siis Jumalast lähtuvalt Jumalale.

"Ma nägin uut taevast ja uut maad; sest esimene taevas ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. Ja ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla tulevat, valmistatud otsekui oma mehele ehitud mõrjsja. Ja ma kuulsin valju häält troonilt hüüdvat: "Vaata, Jumala telk on inimeste juures ning tema asub nende juurde elama ning nemad saavad tema rahvaiks ning Jumal ise on nende juures nende Jumalaks. Tema pühib ära iga pisara nende silmist ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud." Ja troonil istuja ütles: "Vaata, ma teen kõik uueks!" Ilm 21:1-5a

"Isa, ma tahan, et ka need, keda sa mulle oled andnud, oleksid minuga seal, kus mina olen, et nad näeksid mu kirkust, mille sa oled andnud mulle, sest sa oled mind armastanud enne maailma rajamist." Jh 17:24

"Ja midagi äraneetut ei ole enam. Jumala ja Talle troon on seal ning ta sulased teenivad teda ning näevad tema palet ning tema nimi on nende otsaesisel. Ja ööd ei ole enam ning neile ei ole vaja lambivalgust ega päikesevalgust, sest Issand Jumal ise valgustab neid, ning nemad valitsevad kuningatena igavesest ajast igavesti." Ilm 22:3-5

Kristlikule kogudusele on töötatud seniste kogemustega ja inimliku kujutlusvõimega kirjeldamatu tulevik. See tulevikunägemus Jumala lõpuleviidud täiuslikust valitsusest on aga antud piibellikes võrdumites ja piltides paradiislikust maast, taevasest linnast, isakodust ning suurest pidusöögist.

"Mida silm ei ole näinud ega kõrv kuulnud ja mis inimsüdamesse ei ole tõusnud – selle on Jumal valmistanud neile, kes teda armastavad." 1Kr 2:9

"Ta näitas mulle eluvee jõge, säravat nagu mägikristall. See saab alguse Jumala ja Talle troonist. Keset linna tänavat ja mõlemal pool jõge on elupuu, mis kannab vilja kaksteist korda, andes iga kuu oma vilja, ning puu lehed annavad tervist rahvale." Ilm 22:1-2

Loe Ilm 21:9-27 Nägemus uuest Jeruusalemmast.

"Minu Isa majas on palju eluasemeid. Kui see nõnda ei oleks, kas ma siis oleksin teile öelnud, et ma lähen teile aset valmistama." Jh 14:2

Jumala uus maailm on ülestõusnud, muudetud ja kirkastunud ihulikkuse maailm.

"Nõnda on ka surnute ülestõusmine: kaduvuses külvatakse, kadumatuses äratatakse üles, autuses külvatakse, kirkuses äratatakse üles, nõtruses külvatakse, väes äratatakse üles, maine ihu külvatakse, vaimne ihu äratatakse üles. Kui juba on olemas maine ihu, siis on olemas ka vaimne ihu. ... Ja nii nagu me kandsime muldset kuju, nii kanname kord ka taevast kuju." 1Kr 15:42-49

Selles maailmas ei ole enam surma ega pisaraid, nälga ega kannatusi, ebaõiglust ega pattu, üksindust ega Jumalast mahajäetust. Seal valitseb igavene rõõm ja rahu, õiglus ja õndsus, Jumala austus ja nägemine. Uus maailm on Kristuse lunastustöö ning Jumala au ja auhiilguse lõplik võit.

"Ma nägin uut taevast ja uut maad; sest esimene taevas ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. Ja ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla tulevat, valmistatud otsekui oma mehele ehitud mõrjsja." Ilm 21:1-2

Apostlik usutunnistus

Mina usun Jumalasse, kõigeväelisse Isasse, taeva ja maa Loojasse. Ja Jeesusesse Kristusesse, Tema ainsasse Pojasse, meie Issandasse, kes on saadud Pühast Vaimust, ilmale tulnud neitsi Maarjast, kannatanud Pontius Pilaatuse all, risti löödud, surnud ja maha maetud, alla läinud surmavalda, kolmandal päeval üles tõusnud surnuist, üles läinud taeva, istub Jumala, oma kõigeväelise Isa paremal käel, sealt Tema tuleb kohut mõistma elavate ja surnute üle. Mina usun Pühasse Vaimusse, üht püha kristlikku Kirikut, pühade osadust, pattude andeksandmist, ihu ülestõusmist ja igavest elu.